

GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

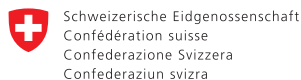
DIASPORA 2025

Publicația dată a fost realizată în cadrul **Programul Global Comun OIM/ PNUD „Integrarea Migrației în Strategiile Naționale de Dezvoltare”**, implementat de Biroul pentru Relații cu Diaspora al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova cu suportul OIM și PNUD și cu finanțare din partea Agenției Elvețiene de Cooperare și Dezvoltare (SDC).

This publication has been developed under the **Global Joint IOM / UNDP Programme "Mainstreaming of Migration into National Development Strategies"** implemented by the Bureau for Diaspora Relations of the State Chancellery of the Republic of Moldova with the support of IOM and UNDP and financed by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC).

Эта публикация была разработана в рамках **Глобальной Совместной Программы МОМ/ ПРООН «Всесторонний Учет Миграции в Национальные Стратегии Развития»**, реализуемой Бюро по Связям с Диаспорой при Государственной Канцелярии Республики Молдова с поддержкой МОМ и ПРООН, при финансовой поддержке со стороны Швейцарского Агентства по Развитию и Сотрудничеству (SDC).

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

International Organization for Migration (IOM)
Organisation internationale pour les migrations (OIM)
Organización Internacional para las Migraciones (OIM)

Empowered lives.
Resilient nations.

Design / Дизайн: Corneliu Comendant

Fotografie / Photo / Фотография: Maxim Ciumaș

GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

STRATEGIA NAȚIONALĂ "DIASPORA-2025"

3

Aprobat: Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 200 din 26.02.2016

Publicat : 04.03.2016 în Monitorul Oficial nr. 49-54 / art. nr. 230

NATIONAL STRATEGY "DIASPORA-2025"

41

Approved: Decision of the Government of the Republic of Moldova no. 200 of 26.02.2016

Published: 04.03.2016 in the Official Gazette no. 49-54 / art no. 230

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

79

Утверждено: Постановление Правительства Республики Молдова № 200 от 26.02.2016

Опубликован : 04.03.2016 в Monitorul Oficial № 49-54 / статья № 230

STRATEGIA NAȚIONALĂ
„DIASPORA-2025”

CUPRINS

I. Introducere.....	5
II. Descrierea situației	8
III. Obiectivul general și obiectivele specifice	17
IV. Implementarea prezentei strategii.....	24
V. Estimarea impactului și a costurilor	26
VI. Raportarea privind realizarea și monitorizarea prezentei strategii.....	28
Planul de Acțiuni pentru 2016 - 2018	30

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025” **INTRODUCERE**

În ultimii ani, Guvernul a recunoscut importanța domeniului diaspora, migrație și dezvoltare, care poate contribui la dezvoltarea economică și socială a țării. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, adoptată prin Legea nr. 166 din 11 iulie 2012, urmărește dezvoltarea țării prin creșterea economică și reducerea sărăciei, contribuind la edificarea unui stat prosper, cu un nivel înalt de viață pentru toți cetățenii. Totodată, Strategia „Moldova 2020” este primul document național care integrează aspectele ce țin de migrație și dezvoltare în documentele naționale de politici.

Programul de activitate al Guvernului (2015-2018), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 161 din 30 iulie 2015, conține un compartiment dedicat diasporei, cu 16 domenii prioritare de activitate, după ce Programul de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” (2013-2014) a inclus în premieră domeniul diaspora în aspectele dezvoltării sociale, economice și culturale a țării, cu elaborarea unei ample politici de stat pentru susținerea diasporei.

Prin urmare, Guvernul recunoaște importanța diasporei și își asumă rolul de promotor și apărător al drepturilor fiecărui cetățean, indiferent de locul său de reședință, precum și de facilitator al mobilizării diasporei.

Includerea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare în politicile naționale este un proces complex, care implică ministere, autorități publice centrale și instituții. Întrucât diaspora constituie un factor catalizator al dezvoltării țării, Strategia națională „Diaspora-2025” (în continuare – *Strategie*) se axează pe dezvoltarea relațiilor cu membrii diasporei, pe promovarea și respectarea drepturilor tuturor cetățenilor țării, indiferent de locul aflării acestora.

Strategia și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acesteia contribuie la creșterea cooperării dintre Guvern, autoritățile publice locale, societatea civilă din țară și diasporă, prin consolidarea și extinderea abordării transversale a politicilor cu privire la diasporă, migrație și dezvoltare, precum și prin implicarea și colaborarea diasporei în vederea dezvoltării Republicii Moldova.

Documentul strategic determină cadrul general pentru asigurarea coerenței politicilor statului cu privire la diasporă și implementarea unei viziuni comune a Guvernului asupra diasporei, migrației și dezvoltării, descrie situația curentă și provocările ce pot fi depășite prin implementarea acesteia, formulează viziunea, misiunea și obiectivul general, stabilește

obiectivele specifice și inițiativele strategice, indicatorii de evaluare și monitorizare, precum și rezultatele preconizate.

Obiectivul general al Strategiei este de a dezvolta un cadru sustenabil și comprehensiv de colaborare între instituțiile statului și diasporă, bazat pe încredere și inițiative comune, care vizează facilitarea opțiunilor de reîntoarcere productivă a diasporei.

Strategia stabilește 4 *obiective specifice* pentru următorii 10 ani:

- 1) elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare;
- 2) asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii;
- 3) mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei;
- 4) implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Necesitatea elaborării prezentei Strategii constituie o prioritate trasată în Programul de activitate al Guvernului (2015-2018), fiind în concordanță cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prevederile Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei și Uniunii Europene. Totodată, obiectivele strategice reflectă și aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova.

Prezenta Strategie este elaborată de Biroul pentru relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat, împreună cu grupul de lucru format din reprezentanți ai ministerelor, autorităților publice centrale, instituțiilor, partenerilor de dezvoltare, societății civile și diasporei, creat în conformitate cu Dispoziția Guvernului nr. 64-d din 4 iulie 2014. Documentul este bazat pe analiza datelor primare și secundare, efectuată de un expert internațional independent, cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

La elaborarea prezentei Strategii au fost luate în considerare rezultatele următoarelor studii: „Cartografierea diasporei moldovenești în Italia, Portugalia, Franța și Regatul Unit al Marii Britanii (D.Cheianu-Andrei, Chișinău, 2013), „Moldovenii în Federația Rusă” (Vl.Mukomel, D.Cheianu-Andrei, Chișinău, 2013), precum și „Inovație în migrația circulară. Migrație și dezvoltare în Republica Moldova” (N.Zwager, R.Sințov, Chișinău, 2013) (în continuare –studiu CIVIS/ NEXUS Moldova). Ultimul studiu este realizat de Centrul de analize și investigații sociologice, politologice și psihologice „CIVIS” în cadrul proiectului NEXUS Moldova „Consolidarea legăturii dintre migrație și dezvoltare: testarea unei platforme de servicii integrate pentru migranții moldoveni și comunitățile lor”, implementat de către un consorțiu de parteneri, finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.

În sensul prezentei Strategii, prin termenul „diaspora” se definesc cetățenii Republicii Moldova stabiliți temporar sau permanent peste hotarele țării, persoanele originare din Republica Moldova și descendenții lor, precum și comunitățile formate de aceștia. Definiția diasporei este preluată de la punctul 7 litera j1) din Hotărârea Guvernului nr. 657 din 6 noiembrie 2009 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat”.

Conform definiției și datelor statistice, beneficiari direcți ai prezentei Strategii sînt persoanele plecate definitiv cu traiul peste hotare și migranții pe termen lung, iar beneficiari indirecti sînt membrii familiilor acestora din Republica Moldova.

La toate etapele de elaborare a prezentei Strategii a fost consultată opinia părților interesate, prin organizarea atelierelor de evaluare, la care au participat reprezentanți ai autorităților publice centrale, societății civile, mediului academic și ai partenerilor internaționali din Republica Moldova. De asemenea, au fost efectuate sondaje de opinie și interviuri în baza unui chestionar eșantionat stratificat, completat de migranți, experți și diplomați. Dintre persoanele chestionate, 80% au fost migranți sau foști migranți și 97% au aprobat cele 4 obiective ale prezentei Strategii.

Prezenta Strategie și Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011, asigură elaborarea și inițierea procesului de implementare de către Guvern a unui cadru cuprinzător de politici sectoriale, în vederea coordonării domeniilor asociate procesului migrațional.

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

DESCRIEREA SITUAȚIEI

2.1. PROFILUL MIGRAȚIONAL

Republica Moldova este într-o mai mare măsură o țară de origine a migrației decât o țară de destinație sau tranzit al migranților. Situația migrațională este caracterizată în mod predominant de emigrarea cetățenilor moldoveni, cu aproximativ 17,5% din persoanele stabilite definitiv cu traiul peste hotare, plecate la muncă, studii sau în scopul reintegrării familiei.

Multe dintre țările cu peste 15% din populație peste hotare sînt state insulare sau fără ieșire la mare, cu modele migraționale bine stabilite și de lungă durată. Cetățenii acestora migrează, de obicei, spre țări vecine sau similare din punct de vedere cultural.

Republica Moldova se potrivește acestui profil, avînd, totodată, anumite caracteristici specifice și distinctive. Deși nivelul migrației spre Federația Rusă, Ucraina și alte state CSI este foarte mare, fluxurile migraționale spre Uniunea Europeană și America de Nord sînt în creștere semnificativă. Pe lîngă numărul mare al membrilor diasporei din Italia, ar putea spori migrația spre alte state ale Uniunii Europene, în particular spre Irlanda, Portugalia și Spania, această tendință fiind stimulată de posibilitatea de dobîndire a cetățeniei statelor membre ale UE și de abolirea din 28 aprilie 2014 a regimului de vize.

Acest profil al migrației reprezintă un factor strategic major, dar și un risc potențial pentru țară. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020” relevă importanța migrației pentru dezvoltare, deoarece tendințele ce țin de creșterea economică în Republica Moldova și reducerea sărăciei sînt strîns corelate cu fluxul de remitențe și consumul generat de acestea. Prin urmare, migrația este un fenomen interdisciplinar, care afectează toate segmentele populației, instituțiile publice și cele private, iar activitățile ce țin de migrație și diasporă se răsfrîng asupra unui șir de domenii și sectoare.

La nivel național, analiza detaliată a situației din domeniul migrației și impactul acesteia asupra economiei și societății Republicii Moldova este prezentată anual în raportul „Profilul Migrațional Extins”, elaborat de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne.

2.2.

DESCRIEREA PROCESELOR MIGRAȚIONALE

Emigrarea definitivă. Pînă în prezent din Republica Moldova au plecat peste hotare, pentru a se stabili cu traiul permanent, 101 mii de persoane. Principalele state de destinație pentru aceste persoane sînt SUA, Canada, Germania, Israel, iar din statele CSI – Federația Rusă și Ucraina, potrivit datelor Întreprinderii de Stat „CRIS REGISTRU”.

Migrația internațională. În procesele migraționale externe pe termen lung și scurt sînt implicați 520 mii de cetățeni, conform datelor colectate prin sondajele migranților și gospodăriilor realizate în perioada decembrie 2012-iunie 2013 în cadrul studiului CIVIS/NEXUS Moldova:

- 1) 411 mii de persoane implicate în migrație internațională pe termen lung, din care:
 - 370 mii persoane – în scop de muncă (56% bărbați, 44% femei; 68% din mediul rural, 32% din mediul urban). În Federația Rusă se atestă 56% (sau 206 mii de persoane), 22% (sau 81 mii) în Italia, între 2% și 3% (8-10 mii) în Franța, Turcia și Portugalia;
 - 18,7 mii de persoane – în scopul reîntregirii familiei;
 - 18,4 mii de persoane – la studii;

- 2) 109 mii de lucrători migranți sezonieri (72% bărbați și 28% femei, 70% din mediul rural și 30% din mediul urban). În Federația Rusă lucrează sezonier 81% (sau 88 mii de persoane), 7% în Italia (sau 7700 de persoane).

Copiii născuți peste hotare. Numărul copiilor născuți peste hotare cu acte de naștere transmise în perioada anilor 2002-2014, potrivit datelor Serviciului Stare Civilă, este de peste 70 mii. A doua generație a diasporei – copiii emigranților moldoveni – poate deveni un mare potențial pentru dezvoltarea țării de origine.

2.3.

PRINCIPALELE CARACTERISTICI MIGRAȚIONALE CE INFLUENȚEAZĂ DEZVOLTAREA PE TERMEN LUNG A REPUBLICII MOLDOVA

1) Lipsa stabilității în tendințele migraționale curente
Republica Moldova înregistrează una dintre cele mai înalte rate ale emigrării, iar modelul migrațional nu are un caracter final sau stabil. Diversificarea opțiunilor de migrare, inclusiv a experiențelor de succes de integrare în țările de destinație, va încuraja în continuare migrația. Aceasta va continua trendul ascendent înainte de a se stabili definitiv, determinat de factori precum creșterea economică națională cumulativă (dependentă parțial de remitențele migranților). Conform tendințelor curente, perioada de stabilizare ar putea dura încă cel puțin un deceniu, timp în care importanța politicilor naționale și intervențiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare va fi la cel mai înalt nivel.

2) Impactul migrației asupra situației sociodemografice
Migrația internațională constituie un factor important în dezvoltarea demografică a țării, avînd atît un impact direct – imediat, cît și unul indirect – în timp. Procesele migraționale

influențează negativ indicatorii sociodemografici: numărul populației, numărul copiilor nou-născuți și structura pe vârste, nupțialitatea și divorțialitatea.

Astfel, migrația peste hotare a provocat declinul demografic al țării – circa 18% în ultimii 20 de ani. Se estimează că menținerea acestui trend negativ va reduce numărul populației până în anul 2050 cu încă 20%.

Rata natalității, potrivit datelor statistice oficiale pentru anul 2014, înregistrează tendințe de descreștere – 10,9 nou-născuți vii la 1 000 de locuitori. La acest indicator Republica Moldova deține al doilea loc în rândul țărilor cu venit mic-mediu din lume.

Ponderea copiilor sub 15 ani s-a micșorat, iar procesul de îmbătrânire demografică s-a accentuat, deoarece migrează preponderent persoanele tinere, cu vârstă aptă de muncă. Prin urmare, coeficientul îmbătrânirii (numărul persoanelor în vârstă de 60 de ani și mai mult de 100 de locuitori) este de 16,2 persoane, indicator ce denotă că Republica Moldova se confruntă cu un proces accentuat de îmbătrânire demografică, conform scării G.Bojio-Garnier.

Se diminuează rolul și instituția familiei prin emigrarea persoanelor de vârstă reproductivă și dezintegrarea multor familii prin divorț formal sau neformal – când unul dintre soți a emigrat pe termen lung. Tot mai mulți copii sînt crescuți și educați în familii incomplete, dar cu părinți în viață – circa 106 mii de copii sînt cu unul sau ambii părinți plecați peste hotare (*D.Cheianu-Andrei „Studiul național privind situația copiilor aflați în dificultate și a copiilor ai căror părinți sînt plecați peste hotare”, 2012*), iar vîrstnicii rămîn fără îngrijire. Această situație creează provocări majore pentru bunăstarea și protecția copiilor și vîrstnicilor, îndeosebi în mediul rural.

Procesele migraționale afectează, de asemenea, potențialul economic al țării: piața muncii, sectorul public și cel privat se confruntă cu exodul forței de muncă calificate – în migrația pe termen scurt sau lung sînt implicate aproximativ 42% din populația economic activă a Republicii Moldova (1232,4 persoane în anul 2014, potrivit statisticii oficiale).

3) Potențialul membrilor diasporei

Veniturile din remitențe au influențat semnificativ diminuarea ratelor de sărăcie, acestea alimentînd consumul de bază al gospodăriilor și asigurînd ieșirea din sărăcie. Remitențele reprezintă aproximativ 26% din PIB și depășesc de 7,7 ori valoarea netă a investițiilor străine directe, estimate la 207,4 mil. dolari SUA. În anul 2014 rata sărăciei absolute în Republica Moldova a constituit 11,4%, cu 1,3 puncte procentuale mai puțin decît în anul 2013. Astfel, pe parcursul anului 2014 au părăsit zona sărăciei peste 46 mii de persoane. În anii 2006-2014 rata sărăciei absolute a scăzut de la 30,2% pînă la 11,4%, adică de circa 2,6 ori.

În scopul dezvoltării naționale, este imperativ ca politicile și intervențiile să promoveze caracterul circular al contribuțiilor și rezultatelor productive ale migranților și diasporei. Diaspora poate contribui la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova prin competențe profesionale, abilități umane și resurse financiare, fără o reîntoarcere propriu-zisă în țară.

Anume din aceste considerente este importantă elaborarea unei strategii bazate pe implicarea durabilă a migranților și a diasporei în dezvoltarea țării lor de origine, pe facilitarea reîntoarcerii definitive, temporare sau virtuale. Pe termen lung, această abordare devine și mai relevantă odată cu dezvoltarea comunităților de migranți într-o diasporă bine definită și structurată. Generațiile viitoare de moldoveni născuți în străinătate pot fi, de asemenea, motivate să contribuie la dezvoltarea și progresul țării de origine printr-o implicare eficientă, bine orientată și multilaterală.

2.4.

ARHITECTURA ASOCIAȚIILOR DIASPOREI

În prezent, diaspora Republicii Moldova este structurată în aproximativ 250 de asociații în peste 30 de țări, inclusiv în diverse grupuri de inițiativă și de excelență profesională. Cele mai numeroase asociații sînt înregistrate în Italia, România, Ucraina, Federația Rusă, Portugalia, Franța, SUA și Canada. Tipologia asociațiilor diasporei este complexă și diversă, în funcție de statutul juridic, modelul de gestionare a activităților și domeniul de activitate.

Asociațiile și grupurile diasporei au un rol important în realizarea acțiunilor și obiectivelor strategice în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Factorul integrator pentru toate structurile diasporei este apartenența națională și civică, care necesită consolidare și valorificare pe 3 dimensiuni:

1) *voluntariat*: potențialul contribuției civice și de voluntariat al membrilor diasporei poate fi implicat în activități și stipulat în programe dedicate acestora în Republica Moldova;

2) *advocacy și diplomatie publică*: comunitățile proactive și grupurile de excelență ale diasporei pot facilita promovarea imaginii Republicii Moldova și inițierea unor dialoguri bilaterale în domeniul economic, investițional, cultural și academic;

3) *caritate*: membrii diasporei au o legătură emoțională și culturală puternică cu persoanele social-vulnerabile din Republica Moldova.

2.5.

CADRUL INSTITUȚIONAL

Odată cu crearea Biroului pentru relații cu diaspora, la nivel național a început coordonarea procesului de realizare a politicii de stat în domeniul relațiilor cu diaspora și s-a pus în aplicare sistemul de susținere a diasporei. Totodată, cadrul instituțional existent nu dispune de o separare clară a atribuțiilor și funcțiilor în domeniul diasporei, iar resursele umane nu sînt suficiente pentru implementarea programelor aprobate.

La nivel național, politicile de stat în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare sînt elaborate și promovate, prin abordarea complexă și prin exercitarea atribuțiilor funcționale de către următoarele ministere de profil, autorități publice centrale și instituții:

1) Cancelaria de Stat este autoritatea centrală responsabilă de politica de stat în domeniul relațiilor cu diaspora, prin Biroul pentru relații cu diaspora, care coordonează procesul de realizare a politicii de stat în domeniu, contribuind la păstrarea și afirmarea identității etnice, culturale și lingvistice a moldovenilor de peste hotare, valorificarea potențialului uman și material al diasporei. De asemenea, Biroul pentru relații cu diaspora coordonează activitățile de ordin cultural, educațional, economic și social, realizate de diferite ministere și alte autorități publice pentru susținerea și colaborarea cu reprezentanții diasporei;

2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, care asigură protejarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova aflați în afara țării, definirea politicii de vize, oferirea serviciilor consulare etc.;

3) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, care participă la elaborarea politicilor privind emigrarea/imigrarea la muncă, asigurarea securității sociale a lucrătorilor migranți, dezvoltarea politicilor de preemigrare, postemigrare, de (re)integrare a migranților etc.;

4) Ministerul Afacerilor Interne (Biroul migrație și azil, Poliția de Frontieră), care este responsabil de elaborarea politicilor privind imigrarea, statutul cetățenilor străini, problemele azilului, readmisia și returnarea persoanelor, managementul frontierei, contracararea migrației ilegale, crimelor transfrontaliere, elaborarea anuală a Profilului Migrațional Extins etc.;

5) Ministerul Economiei, care elaborează politici de investiții, utilizare a remitențelor etc.;

6) Ministerul Educației, care asigură elaborarea și implementarea politicilor privind emigrarea pedagogilor, recunoașterea actelor de studii obținute în alte țări de către cetățenii noștri, recunoașterea studiilor în vederea fie a continuării studiilor, fie a angajării în câmpul muncii;

7) Ministerul Sănătății, care își exercită funcțiile în domeniul politicilor privind emigrarea cadrelor medicale, asigurările de asistență medicală obligatorie etc.

La nivel de Guvern, o serie de strategii au integrat deja dimensiunea diasporei, însă este nevoie de o viziune pe termen lung, care ar putea aduce beneficii atât cetățenilor moldoveni stabiliți în afara țării, cât și întregii țări.

Strategia este în concordanță cu următoarele documente de politici:

1) Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, cel mai important document ce abordează migrația drept factor de impact pentru dezvoltare;

2) Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011, care reglementează managementul proceselor de emigrare, imigrare, azil, apatridie, integrare, contracarare a migrației ilegale și traficului de ființe umane, precum și instrumentele de control al migrației și asistența informațională. În procesul de consultare a prezentei Strategii cu Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne s-a stabilit că obiectivul și activitățile care se referă la domeniul diaspora, migrație și dezvoltare vor fi sinergizate și dezvoltate în prezentul document de politici. Această abordare este determinată de crearea Biroului pentru relații cu diaspora după aprobarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului și dezvoltarea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare, odată cu inițierea procesului de integrare a politicilor pentru migrație în strategiile naționale de dezvoltare;

3) Planul de acțiuni pentru anii 2011-2015 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1009 din 26 decembrie 2011;

4) Programul național strategic în domeniul securității demografice a Republicii Moldova (2011-2025), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 768 din 12 octombrie 2011 și Planul de acțiuni de implementare a acestuia pentru anii 2014-2016;

5) La nivel de Guvern, este inițiată, prin Dispoziția 58-d din 7 iunie 2013, abordarea integrată a politicilor pentru diasporă și elaborarea de politici adresate tuturor cetățenilor moldoveni, indiferent de locul lor de reședință;

6) Planul de acțiuni pentru anii 2014-2016 privind susținerea reintegrării cetățenilor reîntorși de peste hotare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 339 din 20 mai 2014.

2.6.

NECESITATEA ELABORĂRII PREZENTEI STRATEGII

În ultimii 10 ani, Guvernul a elaborat și a implementat un șir de reforme în domeniul migrației, în vederea maximizării impactului pozitiv al migrației asupra dezvoltării țării, dar și a descreșterii impactului negativ al acesteia. Accentul politicilor s-a reorientat de la controlul migrației spre explorarea noilor abordări globale cu privire la diasporă și migrație ca elemente-cheie pentru dezvoltare, în conformitate cu viziunea promovată de unele instituții internaționale, precum Banca Mondială, Organizația Națiunilor Unite, Organizația Internațională pentru Migrație și Comisia Europeană. Intervențiile necesare integrării migrației în dezvoltarea națională trebuie să se axeze pe promovarea, consolidarea și extinderea diferitor forme ale contribuțiilor din partea diasporei.

Până în anul 2013, partenerii internaționali ai Republicii Moldova au susținut implementarea a circa 200 de proiecte și programe în domeniul migrației, în special intervenții și acțiuni axate pe reglementarea migrației forței de muncă și combaterea traficului de ființe umane. Ulterior, susținerea pentru programele în acest domeniu a fost redusă, semnalând finalizarea etapei inițiale, centrate pe controlul migrației.

Începând cu anul 2014, programele naționale majore s-au axat pe valorificarea oportunităților de dezvoltare a migrației (de ex.: proiectele conexe Parteneriatului de mobilitate Republica Moldova-Uniunea Europeană, proiectul „Integrarea migrației în strategiile de dezvoltare” și Programul de atragere a remitențelor în economie). Diverse agenții guvernamentale și internaționale au analizat multe dintre acțiunile realizate privind migrația și dezvoltarea.

Între timp, Republica Moldova continuă să dețină un rol activ pe plan internațional în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare (de ex.: Forumul Global privind Migrația și Dezvoltarea/Agenda ONU de dezvoltare post-2015).

Prin urmare, prezenta Strategie descrie situația curentă și oferă cadrul necesar de suport și intervenții practice din partea Guvernului pentru implicarea și participarea diasporei, colaborarea și parteneriatul cu aceasta – un mijloc prin care riscurile strategice și costurile nivelurilor ridicate de migrație se transformă într-o oportunitate de dezvoltare națională consolidată.

2.7.

ANALIZA SWOT

Conform analizei riscurilor și oportunităților (SWOT), principalele puncte forte și oportunități vor fi valorificate pentru a consolida implementarea prezentei Strategii printr-un proces de perfecționare continuă. Punctele slabe și amenințările vor fi atenuate prin acțiuni bine definite și inteligente.

PUNCTELE FORTE

Angajamentul guvernamental continuu. Programul Guvernului conține un compartiment separat dedicat diasporei, iar domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este pus pe agenda publică, fiind consultat și dezvoltat cu implicarea membrilor diasporei.

Experiența departamentală. Autoritățile publice centrale au o experiență relevantă de gestionare a programelor și proiectelor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, acumulând cunoștințe instituționale cu privire la specificul colaborării cu membrii diasporei, partenerii naționali și internaționali.

Coordonarea intraguvernamentală. Coordonarea domeniului diaspora, migrație și dezvoltare este instituționalizată prin intermediul punctelor focale la nivel decizional și tehnic, conform abordării integrate a Dispoziției 58-d din 7 iunie 2013. Punctele focale din ministere și agenții au capacități consolidate în domeniul analizei impactului a domeniului respectiv în procesul de elaborare a politicilor.

Implicarea internațională. Politica națională în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este implementată și dezvoltată cu susținerea și implicarea partenerilor internaționali, Republica Moldova beneficiind de bunele practici ale altor state în acest domeniu.

Echipa motivată. Funcționarii Biroului pentru relații cu diaspora au cunoștințe tehnice și profesionale la nivel internațional, experiență de elaborare și implementare a programelor și acțiunilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

PUNCTELE SLABE

Instituția recent creată. Biroul pentru relații cu diaspora, care va fi consolidat și extins, este o instituție formată în 2012, ce dispune de puțină experiență de gestionare a programelor de lungă durată și poate să se confrunte cu provocări ce țin de consolidarea organizațională și structurală.

Insuficiența și fluctuația resurselor umane. Numărul persoanelor implicate în gestionarea domeniului diasporei și problemelor cu care aceasta se confruntă este insuficient pe termen lung, iar fluctuația lor reduce calitatea implementării obiectivelor strategice.

Capacitățile organizatorice ale diasporei. Asociațiile diasporei trebuie să-și consolideze capacitățile și să asimileze bunele practici privind informarea, motivarea și implicarea membrilor diasporei.

Comunicarea limitată. Ținând cont de numărul mare al beneficiarilor prezentei Strategii și distribuția geografică dispersată, mecanismele existente de comunicare nu permit implicarea directă în circuitul informațional al tuturor beneficiarilor.

Acțiunile neacoperite financiar. Acțiunile prevăzute în cadrul prezentei Strategii necesită fonduri ce depășesc, la momentul actual, valoarea alocărilor directe din partea Guvernului. Deși implicarea financiară a partenerilor internaționali este prevăzută, există un decalaj bugetar inerent.

OPORTUNITĂȚILE

Parteneriatele mutual benefice. Există un consens emergent între comunitatea internațională și societatea civilă că migrația contribuie semnificativ la dezvoltarea națională. Această conștientizare și recunoaștere facilitează procesul de creare a parteneriatelor reciproc avantajoase și de stabilire a cadrului de colaborare între multiple părți interesate.

Interesul și consensul public. Deoarece circa 50% din populația Republicii Moldova este afectată direct de migrație (prin experiență proprie sau a familiei), există un interes public general cu privire la aspectele ce țin de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Aceasta oferă șansa de implicare a populației sub diferite aspecte. Obiectivele și acțiunile prezentei Strategii nu generează divergențe de opinii, fiind acceptate de către părțile implicate.

Susținerea donatorilor. Un număr important de donatori și fondatori internaționali sînt interesați și pregătiți să susțină Republica Moldova în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Unele dintre aceste agenții au finanțat anterior proiecte independente, fiind încurajate în continuare prin prezenta Strategie, care asigură un program coerent și comprehensiv pe termen lung.

Asociațiile, comunitățile și rețelele diasporei. Prezenta Strategie susține consolidarea capacităților, perfecționarea mecanismelor de implicare a membrilor diasporei, precum și colaborarea în cadrul acțiunilor comune dintre asociațiile, comunitățile și rețelele diasporei, indiferent de localizarea și specificul acestora.

AMENINȚĂRILE

Viziunile geopolitice diferite. Realizarea obiectivelor strategice poate fi periclitată de disensiunile de opinie și viziunile geopolitice contradictorii ale beneficiarilor.

Stereotipurile. Există un grad de percepție eronată și deseori negativă față de membrii diasporei și contribuția lor la dezvoltarea Republicii Moldova.

Încrederea scăzută. Membrii diasporei au încredere scăzută în procesul decizional și în instituțiile de stat.

Instabilitatea politică. Aceasta ar putea sista asistența oferită de partenerii de dezvoltare pentru implementarea obiectivelor strategice.

Erodarea identității de cetățean. Pierderea graduală a legăturilor cu țara de origine și a interesului față de aceasta poate duce la autoexcluderea membrilor diasporei din lista beneficiarilor.

2.8. PROBLEMELE IDENTIFICATE

Lipsa încrederii. Începînd cu anul 2012, odată cu instituirea Biroului pentru relații cu diaspora, interacțiunile dintre instituțiile statului și diasporă au înregistrat o ușoară creștere, iar acțiunile și programele destinate diasporei au generat o schimbare lentă de atitudine în raport cu Guvernul. Cu toate acestea, încrederea și relațiile de colaborare trebuie dezvoltate

În continuare, deoarece lipsa încrederii diasporei în procesele politice și economice ale țării poate genera scepticism față de inițiativele Guvernului în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Cadrul instituțional pe segmentul diaspora, migrație și dezvoltare este slab dezvoltat și nu permite coordonarea eficientă a politicilor. Pentru satisfacerea nevoilor cetățenilor, implementarea unei viziuni comune asupra diasporei, migrației și dezvoltării este o condiție necesară și primordială. Există o multitudine de inițiative la nivel de Guvern în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, acestea însă nu sînt sinergizate, astfel că unele programe se dublează sau nu au impactul scontat. Pentru a asigura creșterea încrederii cetățenilor este nevoie de creat și de dezvoltat un cadru instituțional și unul de politici coerente și comprehensive pentru toate părțile implicate, atît la nivel național, cît și la nivel local.

Diaspora moldovenească este una tînă și fragmentată. Diaspora cuprinde atît „diaspora clasică” – persoanele care au emigrat definitiv peste hotare, cît și „diaspora nouă” – migranții care au plecat la muncă în străinătate începînd cu anii 1990. Asociațiile diasporei nu au suficiente capacități și experiență în motivarea și angajarea cetățenilor în activități de voluntariat sau de dezvoltare a comunității.

Existența unui singur program de stat destinat migranților, precum și absența programelor de educație financiară nu facilitează investițiile și nici nu satisfac nevoile de a investi și de a multiplica veniturile proprii. Totodată, opțiunile de dezvoltare economică adresate diasporei (PARE 1+1) au demonstrat un interes major pentru oportunitățile de investiții.

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

OBIECTIVUL GENERAL ȘI OBIECTIVELE SPECIFICE

Strategia reprezintă un mijloc de consolidare și avansare a progresului obținut în ultimii ani în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare. Documentul oferă claritate, coerență și convergență politici și practici guvernamentale, facilitând participarea, colaborarea și parteneriatul cu diaspora.

3.1. PRINCIPIILE PREZENTEI STRATEGII

Strategia este elaborată în baza următoarelor principii:

- 1) responsabilitatea Guvernului de a proteja drepturile cetățenilor moldoveni peste hotare:
 - a) înțelegerea caracterului și a cauzelor problemelor cu privire la protecția drepturilor, implicarea migrantilor și a diasporei în prevenirea încălcării drepturilor lor;
 - b) oficializarea mecanismelor existente și dezvoltarea capacităților de abordare și soluționare a problemelor comune în mod eficient;
 - c) încurajarea și susținerea inițiativelor de autoorganizare a diasporei;
 - d) cooperarea și coordonarea cu agențiile și organizațiile societății civile în țările de reședință, menținerea relațiilor diplomatice constructive cu țările de reședință;
- 2) sprijinirea cetățenilor de peste hotare în explorarea potențialului personal și exercitarea responsabilităților civice:
 - a) identificarea factorilor pentru progresul personal și profesional al migrantilor și membrilor diasporei;
 - b) implicarea activă a migrantilor și a diasporei în acțiuni civice;
 - c) menținerea legăturii și colaborarea cu asociațiile din diasporă, instituțiile, agențiile și organizațiile din țările de reședință;
- 3) dezvoltarea și realizarea potențialului individual, al familiei și al comunităților:
 - a) crearea unei legături durabile între afirmarea individuală și dezvoltarea comunitară;
 - b) promovarea și facilitarea programelor și proiectelor comunitare, cu implicarea potențialului uman și material al diasporei;
 - c) instituționalizarea mecanismelor cu efect multiplicator ale contribuției diasporei de ordin cultural, social, economic și politic;

- 4) extinderea oportunităților de contribuție a diasporei la dezvoltarea națională:
- a) adaptarea instrumentelor și programelor de dezvoltare durabilă la potențialul real al diasporei;
 - b) reflectarea, prin intermediul măsurilor și acțiunilor concrete, a aspirațiilor pozitive ale diasporei;
 - c) abordarea percepțiilor negative și a stereotipurilor, aplicarea unui cadru transparent și meritocratic.

3.2.

VIZIUNEA ȘI MISIUNEA PREZENTEI STRATEGII

Viziunea strategică. Republica Moldova va deveni până în anul 2025 o țară cu un mediu favorabil de manifestare civică, socială, economică și politică pentru toți cetățenii săi, indiferent de locul de reședință, și o destinație atractivă de reîntoarcere pentru membrii diasporei. Va spori sentimentul de mândrie față de țară și nivelul de credibilitate pe plan internațional datorită promovării măsurilor de protejare, dezvoltare și realizare a potențialului uman și material al diasporei.

Misiunea strategică rezidă în a reconfirma angajamentul Guvernului față de toți cetățenii țării, indiferent de locul de reședință, prin dezvoltarea unui sistem-cadru instituțional și de politici coerente și consecvente, pentru ca fiecare membru al diasporei să aibă drepturile asigurate și să poată contribui la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

3.3.

OBIECTIVUL GENERAL

Obiectivul general al prezentei Strategii este de a dezvolta un cadru sustenabil și comprehensiv de colaborare între instituțiile statului și diasporă, bazat pe încredere și inițiative comune, care vizează facilitarea opțiunilor de reîntoarcere productivă a diasporei.

Obiectivul general servește drept un vector ce susține acțiunile prioritare și complementare ce urmează a fi întreprinse în perioada 2016-2025. Scopul și obiectivele prezentei Strategii sînt realizabile, bazate pe ambiții și aspirații pozitive privind sporirea beneficiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare într-un mediu dinamic și interconectat.

3.4.

OBIECTIVELE SPECIFICE ȘI ACȚIUNILE PREZENTEI STRATEGII

- 1) Elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare.
- 2) Asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii.
- 3) Mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei.
- 4) Implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova.

Strategia conține Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018, echilibrat și realizabil, cu impact cumulativ pozitiv, care derivă direct din obiectivele și prioritățile pe termen mediu, ținând cont de resursele bugetare disponibile și suportul partenerilor de dezvoltare.

Obiectivul 1. Elaborarea și dezvoltarea cadrului strategic și operațional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare

Acțiunile prioritare:

- 1.1. Dezvoltarea capacităților Biroului pentru relații cu diaspora și actualizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în vederea asigurării rolului de lider, credibilității, expertizei și coordonării în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.
- 1.2. Dezvoltarea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel de autorități ale administrației publice centrale și extinderea acesteia la nivel local.
- 1.3. Consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale implicate în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.
- 1.4. Implicarea sistematică și eficientă a reprezentanților diasporei și partenerilor externi în dezvoltarea cadrului instituțional și de politici.

INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Obiectivul 1 / acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
1.1.	Numărul de angajați ai Biroului pentru relații cu diaspora instruiți	Evaluarea instituțională demonstrează capacitatea întregii echipe de a asigura leadershipul, expertiza și coordonarea în domeniu Punct de referință: 8 certificate pentru colaboratorii Biroului pentru relații cu diaspora la atelierul de instruire (1-2 octombrie 2015)
	Numărul de concepte și politici elaborate și implementate	Numărul de programe și politici implementate Punct de referință: 18 concepte elaborate în 2013-2015
1.2.	Persoanele desemnate responsabile de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel național și local	Implementarea abordării integrate a migrației are loc la nivel național și local Punct de referință: 34 de autorități naționale abordează migrația integrat în 2015; 0 persoane la nivel local
	Ponderele politicilor sectoriale ce conțin impactul migrațional	80% din documentele de politici elaborate conțin impactul migrațional Punct de referință: 5 strategii conțin acțiuni pentru și cu implicarea diasporei în 2015

1.3.	Persoanele responsabile de politicile și acțiunile pentru și cu implicarea diasporei instruite la nivel național și local	Evaluarea instituțională demonstrează că toate persoanele responsabile de implementarea politicilor pentru diasporă sînt capabile să integreze migrația în politicile sectoriale Punct de referință: 35 de certificate pentru persoanele din administrația publică centrală participante la atelierul de instruire (1-2 octombrie 2015)
1.4.	Mecanismul de implicare a diasporei și partenerilor externi perfecționat	50% de politicile naționale în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare sînt coordonate și consultate cu diaspora și partenerii externi

Rezultatele scontate:

- 1.1. Biroul pentru relații cu diaspora asigură coordonarea eficientă a politicilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare la nivel național.
- 1.2. Cel puțin 80% din autoritățile publice centrale și locale de nivelul al doilea, în limitele atribuțiilor și principiilor de descentralizare, iau în calcul impactul migrațional la elaborarea politicilor și planurilor de dezvoltare.
- 1.3. Cadrul instituțional al domeniului diaspora, migrație și dezvoltare este stabilit și funcțional. Rețeaua persoanelor din cadrul autorităților publice centrale desemnate responsabile de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare este dezvoltată și sustenabilă atît la nivel de resurse umane, cît și la nivel de infrastructură instituțională.
- 1.4. Reprezentanții diasporei și partenerii externi participă la procesul de consultări publice a 50% din politicile naționale în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Obiectivul 2. Asigurarea drepturilor diasporei și consolidarea încrederii

Acțiunile prioritare:

- 2.1. Informarea diasporei pe durata întregului ciclu migrațional (înainte de plecare, în timpul aflării peste hotare și la reîntoarcere).
- 2.2. Protejarea și susținerea membrilor diasporei în cazul situațiilor de criză.
- 2.3. Asigurarea respectării drepturilor în domeniul muncii și securității sociale a lucrătorilor migranți în statele de destinație.
- 2.4. Elaborarea și implementarea programelor dedicate diasporei.

INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Obiectivul 2 / acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
2.1.	Numărul de centre de reintegrare a migranților la nivel local instituite; numărul de platforme electronice dedicate informării membrilor diasporei funcționale	50% din beneficiari dețin informații calitative cu privire la întreg ciclul migrațional; numărul de consultații oferite centrelor numărul de vizitatori unici ai platformelor electronice Punct de referință: 0
2.2.	Mecanism de acordare a sprijinului de urgență aprobat și funcțional	Numărul de persoane care au beneficiat de protecție și sprijin

2.3.	Acorduri de securitate socială negociate și semnate	Numărul de beneficiari ai acordurilor Punct de referință: 11 acorduri de securitate socială încheiate cu statele de destinație a lucrătorilor migranți (2015)
2.4.	Programe dedicate diasporei implementate	Numărul de beneficiari direcți și indirecti ai programelor Guvernului; gradul de satisfacție al beneficiarilor măsurat în evaluările programelor Punct de referință: 3 ediții ale Programului DOR realizate; 52 de evenimente culturale susținute în anii 2013-2015

Rezultatele scontate:

- 2.1. Cel puțin 50% din beneficiarii centrelor au acces la informație veridică și actualizată cu privire la întreg ciclul migrațional.
- 2.2. Procesul de intervenție în cazul situațiilor de criză este funcțional și corespunde necesităților beneficiarilor.
- 2.3. Portabilitatea pensiilor și securitatea socială sînt asigurate pentru lucrătorii migranți.
- 2.4. Programele de menținere a identității naționale, culturale și lingvistice, elaborate și implementate, corespund necesităților diasporei și sînt disponibile pentru membrii diasporei.

Obiectivul 3. Mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei

Acțiunile prioritare:

- 3.1. Consolidarea capacităților asociațiilor, comunităților și rețelelor de excelență din diasporă.
- 3.2. Organizarea evenimentelor de consolidare a diasporei (Congresul Diasporei, Zilele Diasporei etc.).
- 3.3. Promovarea activităților de voluntariat, de caritate și filantropie.
- 3.4. Facilitarea procedurii de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale la distanță.

INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Obiectivul 3 /acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
3.1.	Platforme electronice dedicate mobilizării diasporei create; ateliere de instruire pentru asociațiile/comunitățile diasporei organizate	Numărul de persoane implicate în programe de mobilizare; numărul de vizitatori unici ai platformelor electronice; numărul de persoane care au beneficiat de consolidarea capacităților; numărul de acțiuni inițiate ca urmare a sesiunilor de instruire; gradul de satisfacție al beneficiarilor inițiativelor implementate de membrii diasporei Punct de referință: 0

3.2.	Evenimente de consolidare a diasporei realizate	Numărul de participanți la evenimentele din țară și în țările de destinație; numărul de inițiative lansate și implementate de către membrii diasporei drept rezultat al evenimentelor Punct de referință: 2 ediții ale Zilelor Diasporei organizate (2014 și 2015) și 1 congres desfășurat (2014)
3.3.	Program de voluntariat elaborat și pregătit pentru implementare; inițiative de caritate și filantropie ale membrilor diasporei implementate	Numărul de voluntari reveniți în Republica Moldova; gradul de satisfacție a voluntarilor; gradul de satisfacție a beneficiarilor programului de voluntariat; numărul de acțiuni facilitate; numărul de beneficiari direcți și indirecti ai acțiunilor de caritate Punct de referință: 0 programe de voluntariat; 15 acțiuni de caritate susținute logistic în anii 2013-2015
3.4.	Sistem informațional „Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii” dezvoltat	Numărul de persoane care au beneficiat de Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii Punct de referință: 0

Rezultatele scontate

- 3.1. Asociațiile, comunitățile și rețelele de excelență ale diasporei dispun de capacități necesare pentru a-și realiza misiunea și obiectivele stabilite.
- 3.2. Cel puțin 3 evenimente de consolidare a diasporei sînt organizate anual.
- 3.3. Programele de voluntariat, caritate și filantropie cu și pentru diasporă sînt funcționale și utilizate de cel puțin 10% din membrii diasporei.
- 3.4. Procedura de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale este funcțională.

Obiectivul 4. Implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova

Acțiunile prioritare:

- 4.1. Facilitarea creării mecanismelor de economii și investiții colective.
- 4.2. Susținerea și organizarea în diasporă a evenimentelor de promovare a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova.
- 4.3. Organizarea în Republica Moldova a edițiilor consecutive ale Forumului de Afaceri al Diasporei.
- 4.4. Reducerea costurilor directe și indirecte asociate recrutării forței de muncă peste hotare.
- 4.5. Diversificarea programelor de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și migranților reîntorși.

INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Obiectivul 4 / acțiunile	Indicatorii de monitorizare și evaluare pe termen mediu	Indicatorii de rezultat (2025)
4.1.	Mecanisme de investiții colective pentru diaspora testate	Numărul de beneficiari direcți și indirecti; numărul de proiecte implementate Punct de referință: 0
4.2.	Evenimente de promovare în diasporă a imaginii Republicii Moldova susținute	Numărul de proiecte ale asociațiilor implementate; numărul de participanți la evenimente Punct de referință: 7 evenimente realizate în 2015
4.3.	Ediții ale forumurilor investiționale și economice organizate	Numărul de parteneriate de afaceri create; numărul de proiecte investiționale lansate; numărul de afaceri create Punct de referință: 1 forum economic realizat (2014), 1 forum investițional în diasporă (2013)
4.4.	Studiu cu privire la reducerea costurilor recrutării forței de muncă peste hotare realizat	Costurile recrutării forței de muncă reduse cu 20%; documente de politici cu privire la agențiile de recrutare modificate Punct de referință: 0
4.5.	Programe de susținere a investițiilor pentru întreprinderile sociale și rurale elaborate și pilotate	Numărul de locuri de muncă create la nivel local; suma investițiilor atrase; numărul de inițiative sprijinite

Rezultatele scontate:

- 4.1. Mecanismele de economii și investiții colective sînt funcționale și corespund necesităților membrilor diasporei, fiind utilizate de cel puțin 3% din beneficiari.
- 4.2. Promovarea eficientă cu implicarea diasporei a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova prin intermediul a cel puțin 3 evenimente anuale.
- 4.3. Participarea în cadrul fiecărei ediții a Forumului de Afaceri al Diasporei a cel puțin 100 de oameni de afaceri și manageri de nivel înalt din cadrul companiilor internaționale din 15 țări.
- 4.4. Costurile recrutării forței de muncă peste hotare sînt reduse cu 20%.
- 4.5. Programele de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și migranților reîntorși sînt diversificate.

IV.

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

IMPLEMENTAREA PREZENTEI STRATEGII

Maximizarea beneficiilor prezentei Strategii este posibilă prin menținerea și actualizarea elementelor fundamentale de implementare:

- 1) asigurarea managementului operațional și financiar;
- 2) asigurarea calității serviciilor publice și comunicarea eficientă;
- 3) implicarea partenerilor și a părților interesate;
- 4) coordonarea intraguvernamentală;
- 5) elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

4.1. STRUCTURA OPERAȚIONALĂ

Implementarea prezentei Strategii presupune sporirea eficienței operaționale și manageriale. Succesul implementării obiectivelor strategice și atingerea unui impact cumulativ depind de capacitățile instituționale.

Strategia creează sinergii instituționale în domeniul diasporei, migrației și dezvoltării prin abordarea transversală și integrată în procesul de elaborare și implementare a politicilor de stat.

În acest context, Biroul pentru relații cu diaspora va fi consolidat și extins, cu excluderea dublărilor altor mandate instituționale, pentru a deține capacități depline de gestionare operațională. Acțiunile prezentei Strategii vor fi implementate cu suportul bugetar și al partenerilor de dezvoltare, printr-un management pozitiv, în mod deschis și transparent.

Acțiunile prezentei Strategii vor fi percepute drept servicii distincte oferite membrilor diasporei în calitate de beneficiari legitimi și activi.

Implementarea acțiunilor se bazează pe schimbul de informații și dialogul productiv între părțile implicate, având următoarele componente:

- 1) baze de date sistematizate și comprehensive cu privire la profilul beneficiarilor;
- 2) utilizarea eficientă a instrumentelor de comunicare în masă, inclusiv prin intermediul surselor online media;
- 3) colaborarea cu organizațiile publice și private internaționale;
- 4) participarea membrilor diasporei în procesul de consultări publice și luare a deciziilor.

Consultarea directă și inclusivă a părților interesate pe toată durata implementării Strategiei este o modalitate eficientă de atenuare a riscurilor asociate domeniului diaspora migrație și dezvoltare.

4.2.

ETAPELE DE IMPLEMENTARE A PREZENTEI STRATEGII

Prima etapă (2016-2018) vizează elaborarea, consolidarea și implementarea cadrului instituțional de politici, consolidarea capacităților asociațiilor diasporei și pilotarea unor programe noi destinate diasporei.

A doua etapă (2019-2021) presupune extinderea opțiunilor de implicare a diasporei în dezvoltarea țării, dar și crearea unui cadru de colaborare reciproc avantajos între diasporă, Guvern și societatea civilă din Republica Moldova.

A treia etapă (2022-2025) va include finalizarea și stabilizarea cadrului de politici cu privire la domeniul diaspora, migrație și dezvoltare, lansarea inițiativelor comune de dezvoltare economică și umană, precum și implementarea la scară largă a programelor elaborate și testate în primele două etape.

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

ESTIMAREA IMPACTULUI ȘI A COSTURILOR

Impactul Strategiei constă în crearea unui cadru favorabil de implicare a diasporei în dezvoltarea țării prin creșterea încrederii dintre diaspora și instituțiile statului. Scopul realizării acțiunilor prezentei Strategii este de a obține rezultate și un impact pozitiv la nivel personal, comunitar și național.

La nivel național, prin implementarea acțiunilor planului, prezenta Strategie urmărește consolidarea relației dintre cetățenii plecați în afara țării și Guvern, ca migrația să devină o măsură de decizie personală a fiecărui cetățean al țării, iar numărul persoanelor reîntoarse să crească. În același timp, diaspora să contribuie la dezvoltarea economică a țării prin programele de investiții lansate și implementate de către Guvern.

La nivel local, prezenta Strategie prevede ca membrii diasporei să fie implicați în dezvoltarea socială, economică, educațională a localității de baștină, prin crearea și dezvoltarea conexiunilor cu autoritățile publice locale, dar și cu parteneri sociali.

La nivel personal, prezenta Strategie tinde să asigure tuturor membrilor diasporei posibilitatea să își valorifice propriile capacități profesionale și potențialul creativ prin programele lansate și implementate de către Guvern.

Impactul prezentei Strategii este descris și cuantificat în rezultatele scontate, menționate pentru fiecare obiectiv specific.

Costurile. Realizarea obiectivelor trasate în prezenta Strategie trebuie susținute de mecanisme financiare adecvate și depinde în mare măsură de bugetul disponibil pentru punerea ei în aplicare.

Costurile implementării vor fi acoperite din:

- 1) bugetul de stat, în limitele alocațiilor prevăzute în legea anuală a bugetului, în conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu;
- 2) asistența externă.

Finanțarea din bugetul de stat va fi asigurată pentru realizarea activităților de ordin cultural, educațional, economic și social de către ministere și alte autorități publice în vederea păstrării și afirmării identității etnice, culturale și lingvistice a cetățenilor moldoveni de peste hotare, valorificării potențialului uman și material al diasporei.

La implementarea prezentei Strategii vor fi atrase mijloace financiare externe de la donatori prin intermediul parteneriatelor, programelor și proiectelor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare.

Costurile implementării prezentei Strategii sînt estimate la suma de 3,990 mii lei din bugetul de stat și prezentate în Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018. Acțiunile care nu sînt acoperite din bugetul de stat vor fi realizate cu suportul partenerilor de dezvoltare.

VI.

STRATEGIA NAȚIONALĂ „DIASPORA-2025”

RAPORTAREA PRIVIND REALIZAREA ȘI MONITORIZAREA PREZENȚEI STRATEGII

Activități de coordonare și monitorizare vor fi desfășurate pe toată perioada de implementare a prezentei Strategii și vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, identificarea erorilor sau a efectelor neprevăzute, cât și eventuale modificări de conținut și de formă ale măsurilor și activităților planificate.

Coordonarea și monitorizarea implementării prezentei Strategii este asigurată de către Biroul pentru relații cu diaspora, în conformitate cu indicatorii stabiliți, care au un caracter interdisciplinar. Anual, pînă la data de 31 martie a fiecărui an, Biroul pentru relații cu diaspora va prezenta Guvernului informația privind realizarea acțiunilor, precum și va elabora raportul final de evaluare, după ultima etapă de implementare.

Transparența proceselor de implementare a prezentei Strategii se realizează prin publicarea pe pagina oficială a Biroului pentru relații cu diaspora a informațiilor anuale și a raportului final de evaluare, după implementarea acestora. De asemenea, Biroul pentru relații cu diaspora va mediatiza pe larg procesul de implementare a prezentei Strategii și va oferi informații relevante partenerilor din țară și de peste hotare.

6.1. MONITORIZAREA RISCURILOR

Monitorizarea și evaluarea vor fi ajustate și integrate în cadrul operațional, inclusiv prin evaluarea riscurilor și stabilirea planurilor de acțiuni pe termen scurt și mediu.

Scopul realizării activităților strategice este de a obține impact maximizat asupra dezvoltării țării. Acestea vor fi evaluate și monitorizate prin intermediul indicatorilor și stabilirea datelor cantitative și calitative de referință pe termen scurt și mediu.

Procedura de monitorizare va include evaluarea anuală a acțiunilor și analiza internă a impacturilor, efectuată de Biroul pentru relații cu diaspora, cu implicarea consultanților externi (conform necesităților).

Evaluarea pe termen mediu va fi realizată odată la doi ani de către evaluatori independenți externi, care vor analiza impactul în conformitate cu obiectivele strategice.

6.2.

CADRUL DE EVALUARE A PREZENTEI STRATEGII

Conform cadrului metodologic aprobat, procedura de raportare se va desfășura în 2 etape:

- 1) etapa de colectare și analiză a datelor primare, asigurând acuratețea, comparabilitatea și transparența acestora;
- 2) elaborarea și prezentarea rapoartelor, cu includerea recomandărilor de ajustare. Rapoartele de monitorizare și evaluările externe vor fi publicate și prezentate factorilor de decizie și părților implicate, cu diseminarea ulterioară către beneficiari.

Pe parcursul anului 2019 va fi realizată evaluarea complexă și validarea primei faze de implementare a prezentei Strategii (2016-2018) și vor fi organizate consultări publice extinse privind elaborarea Planului de acțiuni pentru perioadele următoare, cu implicarea tuturor părților interesate.

PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU ANII 2016-2018 PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE „DIASPORA-2025”

Nr. crt.	Acțiunile	Subacțiunile	Termenul de realizare	Instituțiile responsabile	Indicatorii de rezultat/de progres	Costurile (lei)
1	2	3	4	5	6	7
OBIECTIVUL 1. ELABORAREA ȘI DEZVOLTAREA CADRULUI STRATEGIC ȘI OPERAȚIONAL AL DOMENIULUI DIASPORA, MIGRAȚIE ȘI DEZVOLTARE						
1.1.	Dezvoltarea capacităților Biroului pentru relații cu diaspora și actualizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în vederea asigurării rolului de lider, credibilității, expertizei și coordonării în domeniul diasporei, migrației și dezvoltare	1.1.1. Reorganizarea Biroului pentru relații cu diaspora 1.1.2. Instruirea angajaților Biroului pentru relații cu diaspora	2016 2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora) Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Noua structură a Biroului pentru relații cu diaspora aprobată 100% din angajații Biroului pentru relații cu diaspora instruiți	În limitele bugetului aprobat Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		1.1.3. Reorganizarea Comisiei pentru coordonarea unor activități ce țin de procesul migrațional	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Afacerilor Interne (Biroul migrație și azil)	Proiect de hotărâre a Guvernului aprobat; ședințe desfășurate; procese-verbale ale Comisiei aprobate	În limitele bugetului aprobat
1.2.	Dezvoltarea abordării integrate a domeniului diasporei, migrației și dezvoltare la nivel de autorități ale administrației publice centrale și extinderea acesteia la nivel local	1.2.1. Revizuirea regulamentelor autorităților administrației publice centrale pentru includerea responsabilităților în domeniul diasporei migrație și dezvoltare	2016	Autoritățile administrației publice centrale relevante, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Proiecte de hotărâri ale Guvernului aprobate	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
		1.2.2. Consolidarea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel central	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Persoane responsabile din cadrul autorităților administrației publice centrale de cooperare la nivel decizional și tehnic desemnate; fișe de post ale persoanelor responsabile la nivel național de domeniul diaspora, migrație și dezvoltare modificate	În limitele bugetului aprobat
		1.2.3. Extinderea abordării integrate a domeniului diaspora, migrație și dezvoltare la nivel local prin desemnarea persoanelor responsabile la nivel decizional și tehnic	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora; Direcția generală politici de descentralizare și administrare publică locală)	Persoane responsabile din rândul autorităților administrației publice locale de cooperare la nivel decizional și tehnic desemnate	În limitele bugetului aprobat
		1.2.4. Organizarea întrunirilor comune pentru punctele focale la nivel național și local	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Ședințe desfășurate trimestrial	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		1.2.5. Elaborarea unui ghid de aplicare a metodologiilor în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Ghid elaborat	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
1.3.	Consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale implicate în domeniul diasporei, migrație și dezvoltare	1.3.1. Organizarea instruirilor pentru persoanele responsabile de domeniul diasporei, migrație și dezvoltare la nivel național 1.3.2. Organizarea instruirilor pentru persoanele responsabile de domeniul diasporei, migrație și dezvoltare la nivel local	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de persoane instruite anual	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		1.3.3. Elaborarea cursului Diaspora, migrație și dezvoltare pentru includerea în curricula universitară (ciclul I și II)	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Educației	Numărul de persoane instruite anual	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
1.4.	Implicarea sistematică și eficientă a reprezentanților diasporei și partenerilor externi în dezvoltarea cadrului instituțional și de politici		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de instituții de învățământ superior care au acceptat cursul Diaspora, migrație și dezvoltare în programul de studii 50% din politicile naționale în domeniul diasporei, migrație și dezvoltare consultate cu reprezentanții diasporei și cu partenerii externi	În limitele bugetului aprobat
OBIECTIVUL 2. ASIGURAREA DREPTURILOR DIASPOREI ȘI CONSOLIDAREA ÎNCREDERII						
2.1.	Informarea diasporei pe durata întregului ciclu migrațional (înainte de plecare, în timpul aflării peste hotare și la reîntoarcere)	2.1.1. Oferirea de suport informațional centrelor de informare și prestare a serviciilor pentru migranți (de ex.: proiectul NEXUS Moldova, birourile comune de informare și servicii etc.)	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de beneficiari informați	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
		2.1.2. Organizarea campaniilor de informare în diasporă și la punctele de trecere a frontierei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Campanii de informare realizate; numărul de materiale informaționale distribuite	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.3. Extinderea campaniei „Ambasada vine mai aproape de tine” peste hotare	2016-2018	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Întruniri organizate; numărul de beneficiari ai serviciilor	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.4. Oferirea de suport informațional pentru centrele de reintegrare a migraților	2016-2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de buletine informative distribuite; numărul de consultații oferite centrelor	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.5. Revizuirea permanentă a informațiilor disponibile pentru membrii diasporei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), autoritățile administrației publice centrale	Numărul de articole și materiale informative publicate	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.1.6. Reorganizarea resurselor și instrumentelor de comunicație online	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Portalul diasporei www.din.md funcțional; numărul de vizitatori ai paginii web oficiale www.brd.gov.md și ai rețelor de socializare	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
2.2.	Protejarea și susținerea membrilor diasporei în cazul situațiilor de criză		2016-2018	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Numărul de persoane care au beneficiat de protecție și sprijin	În limitele bugetului aprobat
2.3.	Asigurarea respectării drepturilor în domeniul muncii și securității sociale a lucrătorilor migranți în statele de destinație		2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Casa Națională de Asigurări Sociale, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 acorduri bilaterale de securitate socială încheiate	În limitele bugetului aprobat
2.4.	Elaborarea și implementarea programelor dedicate diasporei	2.4.1. Implementarea și extinderea programului DOR – Diaspora * Origini * Reveniri în țară și peste hotare	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții ale Programului DOR în perioada 20-28 august realizate; 80 de beneficiari la fiecare ediție; numărul de țări reprezentate	Bugetul de stat (1 800 000)
		2.4.2. Lansarea de noi programe destinate menținerii identității naționale, culturale și lingvistice	2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Programe elaborate și implementate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		2.4.3. Organizarea acțiunilor dedicate diasporei în Republica Moldova și în principalele țări de destinație a migrațiilor	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Evenimente organizate în diaspora; numărul de participanți	Bugetul de stat (900 000)

1	2	3	4	5	6	7
		2.4.4. Elaborarea și implementarea unui plan de acțiuni dedicate diasporei în contextul dezvoltării turismului nostalgic	2016-2018	Agencia Turismului, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Plan implementat; numărul de beneficiari	Bugetul de stat; surse externe
OBIECTIVUL 3. MOBILIZAREA, VALORIFICAREA ȘI RECUNOAȘTEREA POTENȚIALULUI UMAN AL DIASPOREI						
3.1.	Consolidarea capacităților asociațiilor, comunităților și rețelilor de excelență din diasporă	3.1.1. Efectuarea instruirilor pentru consolidarea capacităților asociațiilor diasporei	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Sesiuni organizate; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.2. Crearea și dezvoltarea rețelelor de excelență în diasporă	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Rețele funcționale; numărul de membri	În limitele bugetului aprobat; surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.3. Deschiderea centrelor culturale pentru diasporă „Casa Moldovei”	2017	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Centre funcționale; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.4. Elaborarea și distribuirea materialelor didactice în centrele culturale și de predare a limbii române în diasporă, inclusiv online	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora), Ministerul Educației	Centre susținute; numărul de beneficiari; numărul de cărți și materiale didactice distribuite	Bugetul de stat (200 000)

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.5. Elaborarea unui program extra-curricular dedicat copiilor și tinerilor din familii cu părinți plecați peste hotare și celor aflați în dificultate	2018	Ministerul Educației, Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Program implementat; numărul de beneficiari	Surse externe
		3.1.6. Implementarea unui program de parteneriat regional pentru diasporă	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Parteneriate create; numărul de asociații implicate; numărul de inițiative comune implementate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		3.1.7. Implementarea unui program dedicat femeilor din diasporă	2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Program funcțional; numărul de instruirii tematice organizate; numărul de beneficiari ai instruirilor; numărul de inițiative lansate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
3.2.	Organizarea evenimentelor de consolidare a diasporei	3.2.1. Desfășurarea edițiilor anuale ale Zi- lelor Diasporei la nivel central și local	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții desfășurate; numărul de participanți	Bugetul de stat (250 000)
		3.2.2. Organizarea congreselor diasporici (ediția a VII-a și a VIII-a)	2016, 2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	2 ediții desfășurate	Bugetul de stat (600 000)
		3.2.3. Organizarea Galei studenților originari din Republica Moldova	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	3 ediții desfășurate; numărul de premianți; numărul de participanți	Bugetul de stat (240 000)
		3.2.4. Desfășurarea Forumului online cu Prim-ministrul Republicii Moldova	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Forum desfășurat; numărul de participanți	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
3.3.	Promovarea activităților de voluntariat, de caritate și filantropie	3.3.1. Susținerea și facilitarea activităților de caritate și de filantropie ale membrilor diasporei 3.3.2. Crearea și dezvoltarea unei platforme de voluntariat pentru diaspora	2016-2018 2016	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora) Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Inițiative implementate	În limitele bugetului aprobat
3.4.	Facilitarea procedurii de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale la distanță	Dezvoltarea Sistemului informațional „Serviciul de autentificare, legalizare și recunoaștere a actelor de studii”	2017	Cancelaria de Stat (Centrul eGov); Ministerul Educației	Sistem informațional dezvoltat	În limitele bugetului aprobat
3.5.	Recunoașterea și promovarea meritelor deosebite și de excelență ale membrilor diasporei	3.5.1. Implicarea membrilor diasporei la efectuarea expertizei științifice, în programele și proiectele de cercetare-dezvoltare	2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); alte autorități ale administrației publice centrale, conform competențelor; Academia de Științe a Moldovei Academia de Științe a Moldovei	Numărul de distincții și diplome de merit emise	În limitele bugetului aprobat
3.6.	Informarea tinerilor reveniți în Moldova despre programele de suport pentru inițiativa tinerilor din organizațiile de tineret		2016-2018	Ministerul Tineretului și Sportului	Numărul de tineri informați	În limitele bugetului aprobat

1	2	3	4	5	6	7
OBIECTIVUL 4. IMPLICAREA DIRECTĂ ȘI INDIRECTĂ A DIASPOREI ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ DURABILĂ A REPUBLICII MOLDOVA						
4.1.	Facilitarea creării mecanismelor de economii și investiții colective	4.1.2. Promovarea utilizării mecanismelor de economii și investiții colective de către membrii diasporei prin intermediul platformelor de multi-finanțare	2017	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Ministerul Economiei; Ministerul Finanțelor; Comisia Națională a Pieței Financiare	Inițiative ale diasporei finanțate; numărul de beneficiari	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
		4.1.3. Realizarea studiului de fezabilitate cu privire la crearea fondurilor de investiții și economii pentru migranți	2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Studiu realizat	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
4.2	Susținerea și organizarea în diasporă a evenimentelor de promovare a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova		2016-2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Economiei; Ministerul Culturii; Agenția Turismului; Camera de Comerț și Industrie	Evenimente desfășurate; numărul de participanți	În limitele bugetului aprobat
4.3.	Organizarea în Republica Moldova a Forumului de Afaceri al Diasporei		2016, 2018	Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Economiei; Camera de Comerț și Industrie	Forum desfășurat; numărul de țări reprezentate	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)

1	2	3	4	5	6	7
4.4.	Reducerea costurilor directe și indirecte pentru recrutarea forței de muncă peste hotare		2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora)	Studiu de fezabilitate realizat	Surse externe (Proiecte de asistență tehnică ale Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare)
4.5.	Diversificarea programelor de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și ale migranților reîntorși	4.5.1. Îmbunătățirea Programului de investire a remitențelor în economie „PARE 1+1” prin diversificarea opțiunilor de finanțare	2017	Ministerul Economiei; Cancelaria de Stat (Biroul pentru relații cu diaspora); Academia de Științe a Moldovei	Inițiative inovative și de afaceri susținute; suma investițiilor atrase; numărul de locuri de muncă create	În limitele bugetului aprobat; surse externe

NATIONAL STRATEGY
"DIASPORA-2025"

TABLE OF CONTENTS

I. Introduction	43
II. Description of the situation	46
III. General objective and specific objectives	55
IV. Implementation of the present strategy	62
V. Estimation of impacts and costs	64
VI. Progress reporting and monitoring the present strategy.....	66
Action Plan for 2016 - 2018.....	68

NATIONAL STRATEGY "DIASPORA-2025"

INTRODUCTION

Over the last years, the Government has acknowledged the importance of the area related to diaspora, migration and development, which may contribute to the social and economic development of the country. The National Development Strategy "Moldova 2020", adopted based on the Law No. 166 dated July 11, 2012, provides for the development of the country through the economic growth and poverty reduction, building a prosperous state, with high living standards for all the citizens. At the same time, the "Moldova 2020" Strategy is the first national document mainstreaming migration and development into the national policy documents.

The Activity Program of the Government (2015-2018), approved via the Parliament Decision No. 161 dated July 30, 2015, contains a chapter dedicated to diaspora, with 16 priority activity areas, while the Activity Program of the Government "European Integration: Freedom, Democracy, Wellbeing" (2013-2014) included for the first time the diaspora area from the perspective of social, economic and cultural development of the country, developing an ample state policy for diaspora support.

Therefore, the Government acknowledges diaspora's importance and commits itself to be the promotor and defender of all citizens' rights, regardless of their place of residence, as well as to be an enabler of diaspora mobilization.

The mainstreaming of diaspora, migration and development into the national policies is a complex process, involving ministries, central public authorities, and institutions. As diaspora represents a factor catalyzing the development of the country, the National Strategy "Diaspora-2025" (hereinafter referred to as the Strategy) is focused on developing the relations with diaspora members, promoting and observing the rights of the citizens of the country, regardless of their place of residence.

The Strategy and the Action Plan for its implementation during 2016-2018 contribute to increasing the cooperation between the Government, local public authorities, civil society in the country, and diaspora, by enhancing and extending the transversal approach to diaspora, migration, and development, as well as by diaspora's engagement and collaboration for the development of the Republic of Moldova.

The strategic document determines the general framework for ensuring the coherence of the state policies on diaspora and the implementation of common vision of the Government on diaspora, migration, and development, describes the current situation and the challenges which may be tackled through its implementation, formulates the vision, mission, and the

general objective, sets forth the specific objectives and strategic initiatives, the evaluation and monitoring indicators, as well as the expected results.

The general objective of the Strategy is to develop a sustainable and comprehensive framework of collaboration between the state institutions and diaspora, based on trust and joint initiatives, meant to facilitate the options for diaspora's productive return.

The Strategy sets forth 4 specific objectives for the next 10 years:

- 1) to draft and develop the strategic and operational framework for the area of diaspora, migration and development;
- 2) to ensure diaspora's rights and to build the trust;
- 3) to mobilize, harness, and recognize diaspora's human potential;
- 4) to engage diaspora directly and indirectly in the sustainable economic development of the Republic of Moldova.

The need to develop the present Strategy represents a priority pointed out in the Activity Program of the Government (2015-2018), being in line with the national legislation and international treaties to which the Republic of Moldova is a part, the provisions of the United Nations, Council of Europe, and European Union. At the same time, the strategic objectives reflect as well the European integration aspirations of the Republic of Moldova.

This Strategy is developed by the Bureau for Diaspora Relations under the State Chancellery, together with the working group composed of representatives from ministries, central public authorities, institutions, development partners, civil society, and diaspora, established in line with the Government Decree No. 64-d dated July 4, 2014. The document is based on the analysis of primary and secondary data, performed by an independent international expert with the support of the Swiss Agency for Development and Cooperation.

The drafting of this Strategy was built on the results of the following studies: "Mapping Moldovan Diaspora in Italy, Portugal, France, and United Kingdom of Great Britain (D. Cheianu-Andrei, Chisinau, 2013), "Moldovans in the Russian Federation" (Vl. Mukomel, D. Cheianu-Andrei, Chisinau, 2013), as well as "Innovation and Circular Migration. Migration and Development in the Republic of Moldova" (N. Zwager, R. Sințov, Chisinau, 2013) (hereinafter referred as the CIVIS/ NEXUS Survey Moldova). The respective survey is carried out by the Center for Sociological, Politological, and Psychological Analyses and Investigations „CIVIS” in partnership with NEXUS Moldova "Strengthening the Link between Migration and Development: Testing an Integrated Service Provider to Moldovan Migrants and their Communities" Project, implemented by a consortium of partners, funded by the European Union and co-financed by the Swiss Agency for Development and Cooperation.

For the purpose of the present Strategy, the term "diaspora" shall define the citizens of the Republic of Moldova settled temporarily or permanently abroad, the persons originating from the Republic of Moldova and their descendants, as well as the communities established by them. The diaspora's definition is taken over from point 7 letter j1) of the Government Decision No. 657 dated November 6, 2009 approving the Regulation for State Chancellery's organization and operation, structure and staffing.

According to the definition and statistical data, the direct beneficiaries of this Strategy shall comprise the persons who have left abroad for ever and the long-term migrants, while their family members in the Republic of Moldova shall be indirect beneficiaries.

All the stages of the present Strategy's development were consulted with stakeholders, by organizing assessment workshops attended by representatives of central public authorities, civil society, and international partners of the Republic of Moldova. As well, an opinion poll and interviews were carried out based on a stratified sampled questionnaire, filled in by migrants, experts, and diplomats. About 80% of the interviewed persons were migrants or ex-migrants, and 97% approved the 4 objectives of the present Strategy.

The present Strategy and the National Strategy on Migration and Asylum (2011-2020), approved via the Government Decision No. 655 dated September 8, 2011, shall ensure the development and initiation of the implementation of a comprehensive sector policy framework by the Government so as to coordinate the areas associated with the migration process.

NATIONAL STRATEGY “DIASPORA-2025”

DESCRIPTION OF THE SITUATION

2.1. MIGRATION PROFILE

The Republic of Moldova is mainly a country of migration origin rather than a country of migrants' destination or transit. The migration situation is characterized mainly by emigration of Moldovan citizens, with about 17.5% of the persons settled abroad for good, having left for work, studies or family reintegration.

Many of the countries with over 15% of their population abroad are island-states or landlocked countries, with well-established and long-lasting migration patterns. Their citizens migrate, usually, towards the neighboring countries or culturally similar states.

The Republic of Moldova fits this profile, having certain specific and distinct characteristics at the same time. Although the migration flow towards the Russian Federation, Ukraine, and other CIS states is very big, the migration flows to the European Union and Northern America are significantly increasing. Besides the high number of diaspora members in Italy, migration could also increase towards other states of the European Union, specifically to Ireland, Portugal, and Spain, this trend being fostered by the possibility to acquire the citizenship of the EU member states and the abolition of the visa regime since April 28, 2014.

This migration profile represents a major strategic factor, as well as a potential risk for the country. The National Development Strategy “Moldova 2020” reveals migration importance for development, because the trends related to the economic growth and poverty reduction in the Republic of Moldova are closely correlated with the remittances' flow and consumption generated by it. Thus, migration is an interdisciplinary phenomenon, affecting all the segments of the population, public and private institutions, and the activities related to migration and diaspora affect a number of areas and sectors.

At the national level, the detailed analysis of the situation in migration area and its impact on the Republic of Moldova's economy and society is annually presented in the “Extended Migration Profile” report developed by the Bureau for Migration and Asylum of the Ministry of Internal Affairs.

2.2.

DESCRIPTION OF MIGRATION PROCESSES

Emigration for good. So far, about 101 thousand persons have left the Republic of Moldova and left abroad so as to get settled down for good. According to the data provided by the State Enterprise "SIRC REGISTRU", the main countries of destination for these persons are: USA, Canada, Germany, Israel, and the Russian Federation and Ukraine from the CSI.

International migration. About 520 thousand citizens are involved in long- and short-term external migration processes, according to the data collected through migrants' and households' surveys carried out during December 2012 – June 2013 under the CIVIS/NEXUS Survey Moldova:

- 1) 411 thousand persons involved in long-term international migration, of whom:
 - 370 thousand persons – for work purpose (56% men, 44% women; 68% from rural area, 32% from urban area): 56% (or 206 thousand persons) are in the Russian Federation, 22% (or 81 thousand) in Italy, and about 2% and 3% (8-10 thousand) in France, Turkey, and Portugal;
 - 18,7 thousand persons – for the purpose of family reintegration;
 - 18,4 thousand persons – for studies;

- 2) 109 thousand seasonal migrant workers (72% men and 28% women, 70% from rural area and 30% from urban area). About 81% (or 88 thousand persons) work seasonally in the Russian Federation, 7% (or 7700 persons) - in Italy.

Children born abroad. According to the data of the Civil Status Service, the number of children born abroad with birth certificates transcribed during 2002-2014 accounted for over 70 thousand. The second generation of diaspora – the children of Moldovan emigrants – may become a huge potential for the development of the country of origin.

2.3.

THE MAIN MIGRATION CHARACTERISTICS INFLUENCING THE LONG-TERM DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

- 1) Lack of stability in the current migration trends

The Republic of Moldova registers one of highest emigration rates, and the migration pattern has no final or stable nature. The diversification of the migration options, including the experiences of successful integration in the countries of destination, will further on encourage migration. This will continue the ascending trend before getting stabilized eventually, being determined by such factors as cumulative national economic growth (dependent partially on migrants' remittances). According to the current trends, the stabilization period could last at least for one decade more – a period during which the importance of national policies and interventions in the area of diaspora, migration, and development will be at the highest level.

2) Migration impact on social-demographic situation

International migration represents an important factor of country's demographic development, having a direct impact – immediate, as well as an indirect one – over time. Migration processes influence negatively the social-demographic indicators: number of population, number of new-born children and the age-based structure, marriage rate and divorce rate.

Thus, migration over the borders of the state has provoked a demographic decline in the country – about 18% over the last 20 years. It is estimated that if this negative trend maintains, the population number will decline by other 20% by 2050.

According to the official statistical data for 2014, the birth rate registers decreasing trends – 10.9 live births per 1000 inhabitants. In relation to this indicator, the Republic of Moldova holds the second place among the low-medium income countries of the world.

The share of under-15 years old children has decreased, and the process of demographic ageing has got more emphasized, as mainly the young persons of working age migrate. Thus, the ageing coefficient (number of persons aged 60 years and above per 100 inhabitants) accounts for 16,2 persons, an indicator which reveals that the Republic of Moldova witnesses a substantial process of demographic ageing, according to G.Bojio-Garnier scale.

The role and institution of the family decrease due to emigration of persons of reproductive age and disintegration of many families through formal or informal divorces – when one of the spouses has emigrated for a long period of time. More and more children are brought up and educated in incomplete families, but with both parents alive – about 106 thousand children have left abroad with one or both parents (D. Cheianu-Andrei "National Study on situation of children in difficulty and left behind children", 2012), and elderly people remain without care. This situation creates major challenges for the wellbeing and protection of children and elderly people, especially in the rural area.

The migration processes also affect the economic potential of the country: labor market, public and private sectors face a real drain of qualified workers – about 42% of the economically active population of the Republic of Moldova (1232,4 persons in 2014, according to official statistics) are in short- or long-term migration.

3) Diaspora members' potential

The remittance-based incomes have significantly influenced the decrease of poverty rates by feeding in the basic consumption of the households and ensuring their escape out of poverty. Remittances represent about 26% of the GDP and exceed 7.7 times the net value of the foreign direct investments, accounting for 207,4 million USD. The absolute poverty rate in the Republic of Moldova accounted in 2014 for 11.4%, which is by 1.3 percentage points less than in 2013. Hence, over 46 thousand persons have escaped poverty during 2014. During 2006-2014 the absolute poverty rate decreased from 30.2% down to 11.4%, which is a 2.6 times reduction.

For the purpose of national development, it is absolutely imperative for the policies and interventions to promote the circular nature of migrants' and diaspora's contributions and productive results. Diaspora may contribute to the sustainable development of the Republic of Moldova through professional competences, human skills and financial resources, without a real return into the country.

Namely due to these considerations, it is important to develop a strategy based on migrants' and diaspora's sustainable engagement in the development of their country of origin, facilitation of permanent, temporary or virtual return. This approach becomes even more relevant in the long run, along the development of the migrants' communities in a well-defined and structured diaspora. The future generations of Moldovans born abroad can also be motivated to contribute to the development and progress of their country of origin through an efficient, well-focused and multilateral involvement.

2.4. ARCHITECTURE OF DIASPORA ASSOCIATIONS

Currently, the diaspora of the Republic of Moldova is structured in about 250 associations in over 30 countries, including in different groups of initiative and professional excellence. The most of associations are registered in Italy, Romania, Ukraine, the Russian Federation, Portugal, France, USA and Canada. The typology of diaspora associations is complex and diverse, depending on the legal status, activities' management pattern, and area of activity.

Diaspora associations and groups have an important role in carrying out strategic actions and objectives in the area of diaspora, migration, and development. An integrating factor for all the diaspora structures would be the national and civil affiliation, which needs to be consolidated and harness in 3 dimensions:

- 1) *voluntary basis*: the potential of civic and volunteering contribution of the diaspora members may be engaged in activities and stipulated in programs dedicated to them in the Republic of Moldova;
- 2) *advocacy and public diplomacy*: diaspora proactive communities and groups of excellence may facilitate the promotion of the Republic of Moldova's image and initiation of some bilateral dialogues in the economic, investment, cultural, and academic areas;
- 3) *charity*: diaspora members have strong emotional and cultural links with the socially-vulnerable persons from the Republic of Moldova.

2.5. INSTITUTIONAL FRAMEWORK

When the Bureau for Diaspora Relations was created, the coordination at the national level over the implementation of state policies in diaspora area started, and the diaspora support system got enforced. At the same time, the existing institutional framework does not have a clear separation of duties and functions in the diaspora area, and the human resources are not enough for implementing the approved programs.

The state policies in the area of diaspora, migration and development are drafted and promoted at the national level through a complex approach and exercise of functional duties by the following line ministries, central public authorities, and institutions:

1) State Chancellery is the central authority responsible for the state policy in the area of diaspora relations, through the Bureau for Diaspora Relations, which coordinates the implementation of state policies in the area, contributing to conservation and affirmation of the ethnical, cultural, and linguistic identity of Moldovans from abroad, harnessing diaspora's human and material potential. As well, the Bureau for Diaspora Relations coordinates the cultural, educational, economic, and social activities carried out by different ministries and other public authorities for supporting and collaborating with diaspora representatives;

2) Ministry of Foreign Affairs and European Integration, which ensures the rights of the Republic of Moldova citizens outside the country, defines the visa policies, and provides consular services, etc.;

3) Ministry of Labor, Social Protection and Family and National Employment Agency, which participate in drafting policies on labor emigration/immigration, assurance of migrant workers' social security, development of pre-emigration, post-emigration and migrants' (re)integration policies, etc.;

4) Ministry of Internal Affairs (Bureau for Migration and Asylum, Border Police), which is responsible for drafting policies on immigration, foreigners' status, asylum issues, readmission and return of persons, border management, counteracting illegal migration, trans-border crime, annual development of the Extended Migration Profile, etc.;

5) Ministry of Economy, which develops policies on investments, use of remittances, etc.;

6) Ministry of Education, which ensures the development and implementation of policies on emigration of teachers, recognition of educational diplomas obtained in other countries by our citizens, recognition of education so as to continue the studies, or to get employed;

7) Ministry of Health, which exercises functions in the area of policies related to emigration of health workers, compulsory health insurance, etc.

A series of strategies at the Government level have mainstreamed already the diaspora dimension, but it is necessary to have a long-term vision, which would bring benefits to the Moldovans settled abroad, as well as to the entire country.

The Strategy is in line with the following policy documents:

1) The National Development Strategy "Moldova 2020", the most important document tackling migration as an impact factor for development;

2) The National Strategy on Migration and Asylum (2011-2020), approved via the Government Decision No. 655 dated September 8, 2011 regulating the management of emigration, immigration, asylum, statelessness, integration, counteracting of illegal migration and trafficking in human beings, as well as migration control tools, and information assistance. When consulting the present Strategy with the Bureau for Migration and Asylum under the Ministry of Internal Affairs, it was established that the objective and activities referring to diaspora, migration, and development shall be synergized and developed within the given policy document. This approach is determined by the establishment of the Bureau for Diaspora Relations after the approval of the National Strategy on Migration and Asylum and development of the area related to diaspora, migration, and development, together

with the initiation of mainstreaming migration policies into the national development strategies;

3) The Action Plan for 2011-2015 to implement the National Strategy on Migration and Asylum (2011-2020), approved via the Government Decision No. 1009 dated December 26, 2011;

4) The National Strategic Program on Demographic Security of the Republic of Moldova (2011-2025), approved via the Government Decision No. 768 dated October 12, 2011 and Action Plan for its implementation during 2014-2016;

5) Based on the Decree 58-d dated June 7, 2013 – an integrated approach to diaspora policies was initiated at the Government level, as well as development of policies meant for all the Moldovan citizens, regardless of their place of residence;

6) The Action Plan for 2014-2016 to support the reintegration of citizens returned from abroad, approved via the Government Decision No. 339 dated May 20, 2014.

2.6.

THE NEED TO DEVELOP THE PRESENT STRATEGY

Over the last 10 years, the Government developed and implemented a number of reforms in the area of migration, so as to maximize the positive impact of migration, and to decrease its negative impact over the development of the country. The policies refocused from migration control to exploring the new global approaches on diaspora and migration as key elements for development, in line with the vision promoted by some international institutions, such as World Bank, United Nations, International Organization for Migration, and European Commission. The interventions necessary for mainstreaming migration into the national development should be focused on promoting, strengthening, and extending different forms of diaspora's contributions.

Until 2013, the international partners of the Republic of Moldova supported the implementation of over 200 projects and programs in the area of migration, especially interventions and actions focused on regulating labor force migration and combating trafficking in human beings. Subsequently, the support for programs in this area was decreased, signaling the end of the initial stage focused on migration control.

Starting in 2014, the major national programs were focused on harnessing the development opportunities of migration (e.g.: projects related to the Republic of Moldova – European Union Mobility Partnership, "Migration mainstreaming in development strategies" Project and the Program for attracting remittances into economy). Different governmental and international agencies have analyzed many of the actions implemented in relation to migration and development.

Meanwhile, the Republic of Moldova continues to have an active role on the international level in relation to diaspora, migration, and development (e.g.: Global Forum on Migration and Development / UN Post-2015 Development Agenda).

Hence, the present Strategy describes the current situation and provides the necessary framework of support and practical interventions from the Government for diaspora

engagement, participation, collaboration and partnership – a means through which the strategic risks and the costs of the high levels of migration get transformed into a consolidated national development opportunity.

2.7. SWOT ANALYSIS

According to the risks' and opportunities' analysis (SWOT), the main strengths and opportunities would be harnessed so as to consolidate the implementation of the present Strategy through a process of continuous improvement. The weaknesses and threats would be mitigated by well-defined and intelligent actions.

STRENGTHS

Continuous governmental commitment. The Government Program contains a separate compartment dedicated to diaspora, and the area of diaspora, migration, and development is placed on the public agenda, being consulted and developed with the involvement of diaspora members.

Departmental experience. The central public authorities have relevant experience in managing programs and projects in the area of diaspora, migration and development, accumulating institutional knowledge regarding the specific nature of collaboration with diaspora members, national and international partners.

Intra-governmental coordination. The coordination of the area related to diaspora, migration, and development is institutionalized through the focal points established at the decision-making and technical levels, according to the integrated approach pointed out in the Decree 58-d dated June 7, 2013. The focal points from the ministries and agencies have consolidated capacities in the area of analyzing the impact of the respective area in policy-making process.

International involvement. The national policy in the area of diaspora, migration and development is implemented and developed with the support and engagement of the international partners, the Republic of Moldova benefiting from the best practices of other states in this area.

Motivated team. The employees of the Bureau for Diaspora Relations have technical and professional knowledge at the international level, experience to develop and implement programs and actions in the area of diaspora, migration and development.

WEAKNESSES

Recently created institution. The Bureau for Diaspora Relations, which will be consolidated and extended, represents an institution established in 2012, having not so much experience in managing long-term programs and thus, may encounter challenges related to the organizational and structural consolidation.

Insufficiency and turnover of human resources. The number of persons involved in managing the diaspora area and the problems diaspora encounters is insufficient in the long run, and the personnel turnover reduces the quality of strategic objectives' implementation.

Diaspora' organizational capacities. Diaspora associations should build their capacities and assimilate the best practices related to information, motivation, and engagement of diaspora members.

Limited communication. Taking into account the big number of beneficiaries of the present Strategy and dispersed geographical distribution, the existing communication mechanisms do not allow direct involvement of all the beneficiaries in the information.

Financially uncovered actions. The actions provided in the present Strategy need funds which currently exceed the value of the direct allocations from the Government. Although the financial involvement of the international partners is envisaged, there is an inherent budgetary gap.

OPPORTUNITIES

Mutually benefic partnerships. There is an emerging consensus between the international community and civil society that migration contributes significantly to national development. This awareness and acknowledgement facilitate the process of establishing mutually advantageous partnerships and build a framework of collaboration among the multiple stakeholders.

Public interest and consensus. As about 50% of the Republic of Moldova population is directly affected by migration (through own experience or family experience), there is a general public interest regarding the aspects related to diaspora, migration, and development. This provides an opportunity for population engagement under different aspects. The objectives and actions of the present Strategy do not generate divergences in opinions, being accepted by the involved parties.

Donors' support. An important number of international donors and founders are interested and prepared to support the Republic of Moldova in the area of diaspora, migration and development. Some of these agencies have previously financed independent projects, being further-on encouraged by the present Strategy, which ensures a long-term coherent and comprehensive program.

Diaspora associations, communities, and networks. The present Strategy supports capacity building, improvement of mechanisms engaging diaspora members, as well as collaboration within joint actions of diaspora associations, communities, and networks, regardless their peculiarities and localization.

THREATS

Different geopolitical visions. The fulfilment of the strategic objectives may be endangered by the opinion dissensions and contradictory geopolitical visions of the beneficiaries.

Stereotypes. There is a level of erroneous and frequently negative perception of the diaspora members and their contribution to the development of the Republic of Moldova.

Low level of confidence. Diaspora members have low level of confidence for the decision-making process and for the state institutions.

Political instability. This could suspend the assistance provided by the development partners for the implementation of the strategic objectives.

Erosion of the citizen's identity. The gradual loss of the links with the country of origin and of the interest to this country may lead to self-exclusion of diaspora members from the list of beneficiaries.

2.8.

IDENTIFIED PROBLEMS

Lack of confidence. Starting in 2012, when the Bureau for Diaspora Relations was established, the interactions between the state institutions and diaspora registered a slight increase, and the actions and programs meant for diaspora have generated a slow change of attitude related to the Government. Nevertheless, the collaboration relations and confidence should be further on developed, because the lack of diaspora's confidence in the political and economic processes in the country may generate skepticism towards the initiatives of the Government in the area of diaspora, migration, and development.

The institutional framework related to diaspora, migration, and development is weakly developed and does not allow efficient coordination of policies. The implementation of a common vision on diaspora, migration, and development is a necessary and crucial condition to meet the needs of the citizens. There is a multitude of initiatives at the Government level in the area of diaspora, migration and development, but they are not synergized, hence some programs are duplicated and do not induce the expected impact. To ensure the increase of citizens' confidence, it is necessary to create and develop a coherent and comprehensive institutional and policy framework for all the involved parties, at the national and local levels.

Moldovan diaspora is young and fragmented. Diaspora covers both the "classical diaspora" – the persons who have emigrated abroad for good, and the "new diaspora" – the migrants who have left to work abroad starting in the 1990s. The diaspora associations do not have enough capacities and experience to motivate and engage citizens in voluntary activities or community development activities.

The existence of a single state program meant for migrants, as well as the absence of financial education programs do not facilitate investments and do not meet the needs to invest and to multiply own incomes. At the same time, the economic development options dedicated to diaspora (PARE 1+1) have proved to be of major interest for investment opportunities.

NATIONAL STRATEGY "DIASPORA-2025"

GENERAL OBJECTIVE AND SPECIFIC OBJECTIVES

The Strategy represents a means to strengthen and advance the progress obtained over the last years in the area of diaspora, migration and development. The document provides clarity, coherence, and convergence of governmental policies and practices, facilitating the participation, collaboration, and partnership with diaspora.

3.1. PRINCIPLES OF THE PRESENT STRATEGY

The Strategy is developed based on the following principles:

- 1) the responsibility of the Government to protect the rights of Moldovan citizens abroad:
 - a) understanding the nature and the causes of the problems related to rights' protection, migrants' and diaspora engagement in preventing the violation of their rights;
 - b) making official the existing mechanisms and building capacities to tackle and solve joint problems efficiently;
 - c) encouraging and supporting diaspora self-organization initiatives;
 - d) cooperating and coordinating with the agencies and civil society organizations in the countries of residence, the maintenance of constructive diplomatic relations with the countries of residence;
- 2) to support the citizens abroad to explore their personal potential and to exercise their civic responsibilities:
 - a) identifying the factors for personal and professional progress of migrants and diaspora members;
 - b) engaging actively migrants and diaspora in civic actions;
 - c) keeping the links and collaboration with diaspora association, institutions, agencies and organizations from the country of residence;
- 3) to develop and fulfill the individual, family, and community potential:
 - a) creating a sustainable link between individual affirmation and community development;
 - b) promoting and facilitating community programs and projects involving human and material potential of diaspora;

- c) institutionalizing the multiplying effect mechanisms of diaspora contribution from social, cultural, economic, and political perspectives;
- 4) to extend the opportunities for diaspora contribution to national development:
 - a) adapting the sustainable development tools and programs to diaspora's real potential;
 - b) reflecting diaspora's positive aspirations through concrete measures and actions;
 - c) tackling negative perceptions and stereotypes, applying a transparent and meritocratic framework.

3.2.

VISION AND MISSION OF THE PRESENT STRATEGY

Strategic vision. The Republic of Moldova will become by 2025 a country with favorable environment for civic, social, economic, and political manifestation for all its citizens, regardless of their place of residence, and a more attractive return destination for the diaspora members. The feeling of proud for the country will increase, as well as the credibility level of the country at the international level thanks to promotion of protection measures, development and fulfillment of diaspora's human and material potential.

The strategic mission is to reconfirm the Government's commitment towards all citizens of the country, regardless of their place of residence, by developing a coherent and consequent institutional and policy framework-system for every diaspora member to have his/her rights assured and be able to contribute to the sustainable development of the Republic of Moldova.

3.3.

GENERAL OBJECTIVE

The general objective of the present Strategy is to develop a sustainable and comprehensive framework of collaboration between the state institutions and diaspora, based on confidence and joint initiatives, and related to facilitating diaspora's productive return options.

The general objective serves as a vector for supporting the priority and complementary actions to be undertaken during 2016-2025. The goals and objectives of the present Strategy are achievable, based on positive ambitions and aspirations to increase the benefits in the area of diaspora, migration, and development in a dynamic and interconnected environment.

3.4.

SPECIFIC OBJECTIVES AND ACTIONS OF THE PRESENT STRATEGY

- 1) to draft and develop the strategic and operational framework for the area of diaspora, migration and development;
- 2) to ensure diaspora's rights and to build the trust;
- 3) to mobilize, harness, and recognize diaspora's human potential;

4) to engage diaspora directly and indirectly in the sustainable economic development of the Republic of Moldova.

The Strategy contains an Action Plan for 2016-2018, which is balanced and achievable, with cumulative positive impact, which derives directly from the mid-term objectives and priorities, taking into account the available budgetary resources and the support of development partners.

Objective 1. To draft and develop the strategic and operational framework for the area of diaspora, migration and development

Priority actions:

- 1.1. To develop the capacities of the Bureau for Diaspora Relations and to update the normative, institutional and policy frameworks to ensure the leadership role, credibility, expertise, and coordination in the area of diaspora, migration, and development.
- 1.2. To develop the integrated approach to the area of diaspora, migration, and development at the level of central public administration authorities, and to extend it to the local level.
- 1.3. To enhance the capacities of the local and central public administration authorities involved in the area of diaspora, migration, and development.
- 1.4. To engage systematically and efficiently the diaspora representatives and foreign partners in developing the institutional and policy frameworks.

MONITORING AND EVALUATION INDICATORS

Objective 1 / actions	Mid-term monitoring and evaluation indicators	Outcome indicators (2025)
1.1.	Number of trained employees of the Bureau for Diaspora Relations	The institutional evaluation proves the capacity of the entire team to ensure leadership, expertise and coordination in the area Benchmark: 8 certificates for the employees of the Bureau for Diaspora Relations at the training workshop (1-2 October 2015)
	Number of developed and implemented concepts and policies	Numărul de programe și politici implementate Punct de referință: 18 concepte elaborate în 2013-2015
1.2.	Persons appointed as responsible for the area of diaspora, migration and development at the national and local levels	Implementation at the national and local levels of the integrated approach to migration Benchmark: 34 national authorities tackle migration in an integrated manner in 2015; 0 persons at the local level
	Share of sector policies containing migration impact	80% of developed policy documents contain migration impact Benchmark: 5 strategies contain action for and with diaspora engagement in 2015

1.3.	The persons responsible for policies and actions for and with diaspora involvement trained at the national and local levels	The institutional assessment proves that all the persons responsible for implementation of policies for diaspora are able to mainstream migration into sector policies Benchmark: 35 certificates for persons from central public administration attending the training workshop (1-2 October 2015)
1.4.	The mechanism for engaging diaspora and foreign partners improved	50% of national policies in the area of diaspora, migration, and development are coordinated and consulted with diaspora and foreign partners

Expected results:

- 1.1. The Bureau for Diaspora Relations ensures the efficient coordination of policies in the area of diaspora, migration and development at the national level.
- 1.2. At least 80% of the central public authorities and local public authorities of the second level, within the limits of the decentralization duties and principles, consider migration impact when drafting policies and development plans.
- 1.3. The institutional framework in the area of diaspora, migration and development is established and functional. The network of persons from central public authorities appointed as responsible for developing and implementing policies in the area of diaspora, migration and development is developed and sustainable at the level of human resources, as well as at the level of institutional infrastructure.
- 1.4. The representatives of diaspora and foreign partners participate in the public consultations of 50% of the national policies in the area of diaspora, migration and development.

Objective 2. To ensure diaspora's rights and to build the trust

Priority actions:

- 2.1. To inform diaspora during the entire migration cycle (before leaving, during the stay abroad, and when returning).
- 2.2. To protect and support diaspora members in crisis situations.
- 2.3. To ensure rights' observance in the area of labor and social security of migrant workers in the countries of destination.
- 2.4. To develop and implement programs dedicated to diaspora.

MONITORING AND EVALUATION INDICATORS

Objective 2 / actions	Mid-term monitoring and evaluation indicators	Outcome indicators (2025)
2.1.	Number of migrants' reintegration centers established at the local level; number of functional electronic platforms dedicated to informing diaspora members	50% of beneficiaries have qualitative information regarding the entire migration cycle; number of consultations provided to centers number of single visitors of the electronic platforms Benchmark: 0

2.2.	The mechanism for providing emergency support is approved and functional	Number of persons who have benefited from protection and support
2.3.	Negotiated and signed social security agreements	Number of beneficiaries of agreements Benchmark: 11 social security agreements signed with the countries of destination of migrant workers (2015)
2.4.	Implemented programs dedicated to diaspora	Number of direct and indirect beneficiaries of Governmental programs; beneficiaries' level of satisfaction, measured when assessing the programs Benchmark: 3 editions of the DOR Program fulfilled; 52 cultural events supported during 2013-2015

Expected results:

- 2.1. At least 50% of the centers' beneficiaries have access to accurate and up-to-date information regarding the entire migration cycle.
- 2.2. The process of intervention in crisis situations is functional and meets the needs of the beneficiaries.
- 2.3. Pensions' portability and social security are ensured for migrant workers.
- 2.4. The programs for maintaining the national, cultural, and linguistic identity are developed and implemented in line with the diaspora's needs and available for diaspora members.

Objective 3. To mobilize, harness, and recognize diaspora's human potential.

Priority actions:

- 3.1. To enhance the capacities of diaspora associations, communities, and networks of excellence.
- 3.2. To organize events for diaspora consolidation (Diaspora Congress, Diaspora Days, etc.).
- 3.3. To promote voluntary, charity, and philanthropy activities.
- 3.4. To facilitate the procedure for remote recognition of academic and professional qualifications.

MONITORING AND EVALUATION INDICATORS

Objective 3/ actions	Mid-term monitoring and evaluation indicators	Outcome indicators (2025)
3.1.	Created electronic platforms dedicated to diaspora mobilization; organized training workshops for diaspora associations/communities	Number of persons involved in mobilization programs; number of single visitors of electronic platforms; number of persons who have benefited from capacity building; number of actions initiated as a result of the training sessions; level of satisfaction of the beneficiaries of the initiatives implemented by diaspora members Benchmark: 0

3.2.	Implemented events of diaspora consolidation	Number of participants attending the events in the country and in the states of destination; number of initiatives launched and implemented by diaspora members as a result of such events Benchmark: 2 editions of Diaspora Days organized (2014 and 2015) and 1 congress implemented (2014)
3.3.	Voluntary program developed and prepared for implementation; implemented charity and philanthropy initiatives of diaspora members	Number of volunteers returned in the Republic of Moldova; satisfaction level of the volunteers; satisfaction level of the beneficiaries of voluntary programs; number of facilitated actions; number of direct and indirect beneficiaries of the charity actions; Benchmark: 0 voluntary programs; 15 charity actions supported logistically in 2013-2015
3.4.	Information system "Service for authentication, legalization, and recognition of education documents" developed	Number of persons who have benefited from the Service for authentication, legalization, and recognition of education documents Benchmark: 0

Expected results

- 3.1. Diaspora associations, communities, and centers of excellence have the necessary capacities to fulfill their missions and set objectives.
- 3.2. At least 3 events for diaspora consolidation are organized annually.
- 3.3. Voluntary, charity, and philanthropy programs with and for diaspora are functional and used by at least 10% of diaspora members.
- 3.4. The procedure for recognition of academic and professional qualifications is functional.

Objective 4. To engage diaspora directly and indirectly in the sustainable economic development of the Republic of Moldova

Priority actions:

- 4.1. To facilitate the establishment of mechanisms for collective savings and investments.
- 4.2. To support and organize among diaspora events to promote the image and investment potential of the Republic of Moldova.
- 4.3. To organize in the Republic of Moldova the consecutive editions of the Diaspora Business Forum.
- 4.4. To reduce the direct and indirect costs associated with recruitment of labor force abroad.
- 4.5. To diversify the programs for supporting the innovative and business initiatives of diaspora and returned migrants.

MONITORING AND EVALUATION INDICATORS

Objective 4/ actions	Mid-term monitoring and evaluation indicators	Outcome indicators (2025)
4.1.	Mechanisms for collective investments for diaspora tested	Number of direct and indirect beneficiaries; number of implemented projects Benchmark: 0
4.2.	Events for promoting among diaspora the Republic of Moldova image supported	Number of implemented projects of associations; Number of participants attending the events Benchmark: 7 events organized in 2015
4.3.	Editions of investment and economic forums organized	Number of created business partnerships; number of launched investment projects; number of created businesses; Benchmark: 1 economic forum organized (2014), 1 diaspora investment forum (2013)
4.4.	Study on reducing the costs of labor force recruitment abroad fulfilled	Costs of recruiting labor force decreased by 20%; policy documents on recruitment agencies modified Benchmark: 0
4.5.	Programs for supporting investments for social and rural enterprises developed and piloted	Number of jobs created at the local level; amount of attracted investments; number of supported initiatives

Expected results:

- 4.1. The mechanisms for collective savings and investments are functional and meet the diaspora members' needs, being used by at least 3% of beneficiaries.
- 4.2. Efficient promotion with diaspora involvement of the Republic of Moldova's image and investment potential through at least 3 annual events.
- 4.3. Participation in every edition of the Diaspora Business Forum of at least 100 businessmen and high level managers from international companies from 15 countries.
- 4.4. The costs for labor force recruitment abroad decreased by 20%.
- 4.5. The programs for supporting innovative and business initiatives of diaspora and returned migrants are diversified.

IV.

NATIONAL STRATEGY “DIASPORA-2025”

IMPLEMENTATION OF THE PRESENT STRATEGY

The maximization of the present Strategy's benefits is possible by maintaining and updating the fundamental elements of implementation:

- 1) assurance of operational and financial management;
- 2) assurance of qualitative public services and efficient communication;
- 3) involvement of partners and interested stakeholders;
- 4) intra-governmental coordination;
- 5) development, monitoring and evaluation of public policies in the area of diaspora, migration and development.

4.1. OPERATIONAL STRUCTURE

The implementation of the present Strategy implies increased operational and managerial efficiency. The successful implementation of the strategic objectives and achievement of a cumulative impact depend on the institutional capacities.

The Strategy creates institutional synergies in the area of diaspora, migration and development through transversal and integrated approach in the process of drafting and implementing state policies.

In this context, the Bureau for Diaspora Relations will be consolidated and extended, excluding the duplication of other institutional mandates, so as to hold full capacities of operational management. The actions of the present Strategy will be implemented with the budgetary support of the development partners through a positive management in a transparent and open way.

The actions of the present Strategy shall be perceived as distinct services provided to the diaspora members as legitimate and active beneficiaries.

The implementation of the actions is based on the exchange of information and productive dialogue between the involved stakeholders, having the following components:

- 1) a base of systematized and comprehensive data regarding the beneficiaries' profile;
- 2) efficient use of mass communication tools, including through online media sources;
- 3) collaboration with international public and private organizations;
- 4) participation of diaspora members in public consultations and decision-making process.

The direct and inclusive consultation of the interested stakeholders all over the implementation of the present Strategy shall be an efficient modality to mitigate the risks associated with the area of diaspora, migration and development.

4.2.

STAGES FOR IMPLEMENTING THE PRESENT STRATEGY

The first stage (2016-2018) envisages the development, consolidation, and implementation of the institutional and policy framework, consolidation of diaspora associations' capacities, and pilot testing of some new programs meant for diaspora.

The second stage (2019-2021) envisages the extension of options for involving diaspora in the development of the country, as well as for setting up a framework of mutually advantageous collaboration among diaspora, Government, and civil society in the Republic of Moldova.

The third stage (2022-2025) will include the completion and stabilization of the policy framework for the area of diaspora, migration and development, the launch of joint initiatives for economic and human development, as well as large scale implementation of the programs developed and tested during the first two stages.

NATIONAL STRATEGY "DIASPORA-2025"

ESTIMATION OF IMPACTS AND COSTS

The *impact of the Strategy* is to create a favorable framework for engaging diaspora in the development of the country by increasing the level of confidence between diaspora and state institutions. The aim of fulfilling the actions under the present Strategy is to obtain results and a positive impact at the personal, community, and national levels.

At the national level, by implementing the plan actions, the present Strategy envisages to consolidate the relations between the citizens who have left the country and the Government, for migration to become a measure of personal decision of every citizen of the country, and for the number of returned persons to increase. At the same time, diaspora shall contribute to the economic development of the country through the investment programs launched and implemented by the Government.

At the local level, the present Strategy provides for the diaspora members to be engaged in the social, economic, and educational development of the locality of origin, by creating and developing connections with the local public authorities, but also with the social partners.

At the personal level, the present Strategy tends to provide to all the diaspora members the possibility to harness their own professional capacities and creative potential through the programs launched and implemented by the Government.

The impact of the present Strategy is described and quantified in the expected results, mentioned for every specific objective.

Costs. The fulfilment of the objectives set forth in the present Strategy should be supported by adequate financial mechanisms and depends, to a big extent, on the available budget for its enforcement.

The implementations costs shall be covered from:

- 1) the state budget, within the limit of the allocations provided in the annual budget law, in line with the Mid-Term Budgetary Framework;
- 2) the foreign assistance.

The financing from the state budget shall be ensured for implementation of cultural, educational, economic, and social activities by the ministries and other public authorities so as to preserve and affirm the ethnical, cultural, and linguistic identity of the Moldovan citizens abroad, harnessing diaspora's human and material potential.

Foreign financial means shall be attracted from donors to implement the present Strategy through partnerships, programs, and projects related to diaspora, migration and development.

The implementation costs of the present Strategy are estimated to account for 3,990 thousand MDL from the state budget and are presented in the Action Plan for 2016-2018. The actions which are not covered by the state budget will be implemented with the support of the development partners.

VI.

NATIONAL STRATEGY “DIASPORA-2025”

PROGRESS REPORTING AND MONITORING THE PRESENT STRATEGY

The coordination and monitoring activities shall be carried out during the entire implementation period of the present Strategy and will include the collection, processing, and analysis of the monitoring data, identification of mistakes or unforeseen effects, as well as of eventual content and form modification of the planned measures and activities.

The coordination and monitoring of the present Strategy's implementation shall be ensured by the Bureau for Diaspora Relations, in line with the set inter-disciplinary indicators. Annually, by the date of March 31 of every year, the Bureau for Diaspora Relations shall submit to the Government the information regarding the performed actions, and will develop a final evaluation report after the last implementation stage.

The transparency of the present Strategy's implementation shall be assured through publication on the official web page of the Bureau for Diaspora Relations of the annual information and of the final evaluation report, after its implementation. As well, the Bureau for Diaspora Relations will widely cover in the media the implementation of the present Strategy and will provide relevant information to the partners in the country and outside.

6.1. RISKS' MONITORING

The monitoring and evaluation shall be adjusted and integrated in the operational framework, including through risks' assessment and setting short- and mid-term action plans.

The aim of implementing the strategic activities is to obtain a maximized impact on the development of the country. They will be evaluated and monitored through indicators and establishing qualitative and quantitative data of reference for short- and mid-term.

The monitoring procedure shall include the annual evaluation of actions and the internal analysis of impacts, performed by the Bureau for Diaspora Relations and involving external consultants (as needed).

The mid-term evaluation shall be carried out once per two years by external independent evaluators, who will analyze the impact in line with the strategic objectives.

6.2.

THE PRESENT STRATEGY'S EVALUATION FRAMEWORK

According to the approved methodological framework, the reporting procedure shall cover 2 stages:

- 1) the stage of collecting and analyzing primary data, ensuring the accuracy, comparability, and transparency of such data;
- 2) development and submission of reports, including recommendations for adjustment; the monitoring reports and external evaluations shall be published and submitted to the decision makers and interested stakeholders, with the subsequent dissemination among the beneficiaries.

A complex evaluation shall be carried out during 2019 with the validation of the first implementation stage of the present Strategy (2016-2018) and extended public consultations shall be organized with the implication of all interested stakeholders to develop the Action Plan for the subsequent periods.

ACTION PLAN TO IMPLEMENT THE NATIONAL STRATEGY "DIASPORA-2015" FOR 2016-2018

No.	Actions	Sub-actions	Deadline	Responsible institutions	Outcome / Progress indicators	Costs (MDL)
1	2	3	4	5	6	7
OBJECTIVE 1. TO DRAFT AND DEVELOP THE STRATEGIC AND OPERATIONAL FRAMEWORK FOR THE AREA OF DIASPORA, MIGRATION AND DEVELOPMENT						
1.1.	To develop the capacities of the Bureau for Diaspora Relations and to update the normative, institutional and policy frameworks to ensure the leadership role, credibility, expertise, and coordination in the area of diaspora, migration, and development	1.1.1. Reorganization of the Bureau for Diaspora Relation 1.1.2. Training of the employees of the Bureau for Diaspora Relations	2016 2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations) State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	The new structure of the Bureau for Diaspora Relations approved 100% of the employees of the Bureau for Diaspora Relations trained	Within the limits of the approved budget External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
1.2.	To develop the integrated approach to the area of diaspora, migration, and development at the level of central public administration authorities, and to extend it to the local level	1.1.3. Reorganization of the Commission for coordination of certain activities related to migration process 1.2.1. Review of the regulations of the central public administration authorities for including the responsibilities in the area of diaspora, migration and development	2016 2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations) Ministry of Internal Affairs (Bureau for Migration and Asylum) Relevant central public administration authorities, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Draft Government Decision approved; organized meetings; minutes of the Commission approved Draft Government Decisions approved	Within the limits of the approved budget Within the limits of the approved budget

1	2	3	4	5	6	7
		1.2.2. Consolidating the integrated approach of the area of diaspora, migration and development at the central level	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Responsible persons from the central public administration authorities for cooperation at the decision-making and technical level appointed; The job descriptions of the persons responsible at the national level for the area of diaspora, migration and development modified	Within the limits of the approved budget
		1.2.3. Extending the integrated approach of the area of diaspora, migration and development at the local level by appointing the responsible persons at the decision-making and technical levels	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations General Division for Decentralization Policies and Local Public Administration)	Responsible persons appointed from local public administration authorities for cooperation at the decision-making and technical levels	Within the limits of the approved budget
		1.2.4. Organization of joint meetings for the focal points at the national and local levels	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Meetings organized on biannual basis	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		1.2.5. Development of a guide for applying methodologies in the area of diaspora, migration and development	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Developed guide	Within the limits of the approved budget ; External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)

1	2	3	4	5	6	7
1.3.	To enhance the capacities of the local and central public administration authorities involved in the area of diaspora, migration, and development	1.3.1. Organization of trainings for the persons responsible for the area of diaspora, migration and development at the national level 1.3.2. Organization of trainings for the persons responsible for the area of diaspora, migration and development at the local level 1.3.3. Development of the course on Diaspora, Migration and Development to be included in the university curriculum (cycles I and II)	2016-2018 2016-2018 2016 2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations) State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations, General Division for Decentralization Policies and Local Public Administration) State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations), Ministry of Education State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Number of persons trained annually Number of persons trained annually Number of higher education institutions which have accepted the course on Diaspora, Migration and Development in their training programs 50% of national policies in the area of diaspora, migration and development consulted with the representatives of diaspora and foreign partners	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation) External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation) External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation) Within the limits of the approved budget
1.4.	To engage systematically and efficiently the diaspora representatives and foreign partners in developing the institutional and policy frameworks					
OBJECTIVE 2. TO ENSURE DIASPORA'S RIGHTS AND TO BUILD THE TRUST						
2.1.	To inform diaspora during the entire migration cycle (before leaving, during the stay abroad, and when returning).	2.1.1. Provision of information support to the centers for information and provision of services for migrants (e.g.: NEXUS Moldova Project, joint offices for information and services, etc.)	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Number of informed beneficiaries	Within the limits of the approved budget

1	2	3	4	5	6	7
		2.1.2. Organization of information campaigns among diaspora and at the border crossing points	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Fulfilled information campaigns; Number of distributed information materials	Within the limits of the approved budget; External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		2.1.3. Extending the campaign "Embassy comes closer to you" abroad	2016-2018	Ministry of Foreign Affairs and European Integration, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Organized meetings; Number of beneficiaries of the services	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		2.1.4. Provision of information support for migrants' reintegration centers	2016-2018	Ministry of Labor, Social Protection and Family, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Number of distributed information bulletins; Number of consultations provided to centers	Within the limits of the approved budget; External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		2.1.5. Permanent review of the information available for the diaspora members	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations), central public administration authorities	Number of published articles and information materials	Within the limits of the approved budget; External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		2.1.6. Reorganization of online communication resources and tools	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Diaspora portal www.din.md functional; Number of visitors on the official web page www.brd.gov.md and of the social media networks	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)

1	2	3	4	5	6	7
2.2.	To protect and support diaspora members in crisis situations		2016-2018	Ministry of Foreign Affairs and European Integration, Ministry of Labor, Social Protection and Family, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Number of persons who have benefited from protection and support	Within the limits of the approved budget
2.3.	To ensure rights' observance in the area of labor and social security of migrant workers in the countries of destination		2018	Ministry of Labor, Social Protection and Family, Ministry of Foreign Affairs and European Integration, National Social Insurance Company, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	3 bilateral agreements on social security concluded	Within the limits of the approved budget
2.4.	To develop and implement programs dedicated to diaspora	2.4.1. Implementation and extension of the DOR Program – Diaspora * Origins * Returns in the country and abroad	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	3 editions of the DOR Program during August 20-28 august implemented; 80 beneficiaries in every edition; number of represented countries	State budget (1 800 000)
		2.4.2. Launch of new programs meant to maintain the national, cultural, and linguistic identity	2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Development and implemented programs	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		2.4.3. Organization of actions dedicated to diaspora in the Republic of Moldova and in the main countries of destination of migrants	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Events organized in diaspora; number of participants	State budget (900 000)

1	2	3	4	5	6	7
		2.4.4. Development and implementation of an action plan dedicated to diaspora in the context of nostalgic tourism development	2016-2018	Tourism Agency, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Implemented plan; Number of beneficiaries	State budget; external sources
OBJECTIVE 3. TO MOBILIZE, HARNESS, AND RECOGNIZE DIASPORA'S HUMAN POTENTIAL						
3.1.	To enhance the capacities of diaspora associations, communities, and networks of excellence	3.1.1. Performing trainings for enhancing the capacities of diaspora associations	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Organized sessions; number of beneficiaries	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		3.1.2. Creation and development of networks of excellence in diaspora	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Functional networks; number of members	Within the limits of the approved budget; External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		3.1.3. Opening cultural centers for diaspora "Moldova House"	2017	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Functional centers; number of beneficiaries	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		3.1.4. Development and distribution of didactical materials in the centers of culture and Romanian language in diaspora, including online	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations), Ministry of Education	Supported centers; number of beneficiaries; number of distributed books and didactic materials	State budget (200 000)

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.5. Development of a extra-curricular program dedicated to children and youth from families with parents who have left abroad and those in difficulty	2018	Ministry of Education, State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Program implemented; number of beneficiaries	External sources
		3.1.6. Implementation of a regional partnership program for diaspora	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Created partnerships; number of involved associations; number of implemented joint initiatives	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation))
		3.1.7. Implementation of a program dedicated to women from diaspora	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Functional program; number of organized thematic trainings; number of training beneficiaries; number of launched initiatives	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation))
3.2.	To organize events for diaspora consolidation	3.2.1. Organization of annual editions of Diaspora Days at the central and local levels	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	3 organized editions; number of participants	State budget (250 000)
		3.2.2. Organization of diaspora congresses (editions VII and VIII)	2016, 2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	2 organized editions	State budget (600 000)
		3.2.3. Organization of the Gala of Students originating from the Republic of Moldova	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	3 organized editions; number of laureates; number of participants	State budget (240 000)
		3.2.4. Organization of the online Forum with the Prime Minister of the Republic of Moldova	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Organized forum; number of participants	Within the limits of the approved budget

1	2	3	4	5	6	7
3.3.	To promote voluntary, charity, and philanthropy activities	3.3.1. Supporting and facilitating charity and philanthropic activities of the diaspora members	2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Implemented initiatives	Within the limits of the approved budget
		3.3.2. Creation and development of a platform for diaspora on voluntary basis	2016	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Platform created; number of diaspora members involved in the voluntary program	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
3.4.	To facilitate the procedure for remote recognition of academic and professional qualifications	Development of the information system "Service for authentication, legalization and recognition of education documents"	2017	State Chancellery (eGovernment Center); Ministry of Education	Information system development	Within the limits of the approved budget
3.5.	To recognize and promote special and excellence merits of diaspora members		2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations); other central public administration authorities, according to their competences; Moldova Academy of Science	Number of issued merit diplomas and awards	Within the limits of the approved budget
		3.5.1. Involvement of diaspora members in performing scientific expertise, in research and development programs and projects	2016-2018	Moldova Academy of Science	Number of experts; Number of represented countries	Within the limits of the approved budget

1	2	3	4	5	6	7
3.6.	To inform the young people returned to Moldova about the support programs for youth initiatives and organizations		2016-2018	Ministry of Youth and Sport	Number of informed young persons	Within the limits of the approved budget
OBJECTIVE 4. TO ENGAGE DIASPORA DIRECTLY AND INDIRECTLY IN THE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA						
4.1.	To facilitate the establishment of mechanisms for collective savings and investments.	4.1.2. Promotion of using the mechanisms of collective savings and investments among diaspora members through multi-financing platforms	2017	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations); Ministry of Economy; Ministry of Finance; National Commission of Financial Markets	Financed diaspora initiatives; number of beneficiaries	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
		4.1.3. Carrying out the feasibility study regarding the creation of investments' and savings' funds for migrants	2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Performed study	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
4.2.	To support and organize among diaspora events to promote the image and investment potential of the Republic of Moldova		2016-2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations); Ministry of Foreign Affairs and European Integration; Ministry of Economy; Ministry of Culture; Tourism Agency; Chamber of Commerce and Industry	Carried out events; number of participants	Within the limits of the approved budget

1	2	3	4	5	6	7
4.3.	To organize in the Republic of Moldova the consecutive editions of the Diaspora Business Forum		2016, 2018	State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations); Ministry of Foreign Affairs and European Integration; Ministry of Economy; Chamber of Commerce and Industry	Organized forum; number of represented countries	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
4.4.	To reduce the direct and indirect costs associated with recruitment of labor force abroad		2018	Ministry of Labor, Social Protection and Family; State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations)	Performed feasibility study	External sources (Technical Assistance Projects of the Swiss Agency for Development and Cooperation)
4.5.	To diversify the programs for supporting the innovative and business initiatives of diaspora and returned migrants	4.5.1. Improving the Program for investing remittances into economy „PARE 1+1” by diversifying the financing options	2017	Ministry of Economy; State Chancellery (Bureau for Diaspora Relations); Moldova Academy of Science	Supported innovative and business initiatives; amount of attracted investments; number of created jobs	Within the limits of the approved budget; External sources

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ
«ДИАСПОРА-2025»

СОДЕРЖАНИЕ

I. Введение	81
II. Описание ситуации	84
III. Общая цель и конкретные задачи	94
IV. Внедрение настоящей стратегии	102
V. Оценка влияния и затрат	104
VI. Отчеты о выполнении и мониторинг настоящей стратегии	106
План действий на 2016-2018 годы	108

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ВВЕДЕНИЕ

В последние годы Правительство признало важность области диаспоры, миграции и развития, которая может способствовать экономическому и социальному развитию страны. Национальная стратегия развития «Молдова 2020», утвержденная Законом № 166 от 11 июля 2012 года, ставит своей целью развитие страны посредством экономического роста и снижения бедности, содействуя построению процветающего государства, с высоким уровнем жизни всех граждан. В то же время Стратегия «Молдова 2020» является первым национальным документом, который интегрирует аспекты, касающиеся миграции и развития, в национальные документы политик.

Программа деятельности Правительства (2015-2018 годы), утвержденная Постановлением Парламента № 161 от 30 июля 2015 г., содержит раздел, посвященный диаспоре, 16 приоритетных областей деятельности, после того, как Программа деятельности Правительства «Европейская интеграция: Свобода, Демократия, Благосостояние» (2013-2014 годы) впервые включила область диаспоры в аспекты социального, экономического и культурного развития страны с разработкой всеобъемлющей государственной политики по поддержке диаспоры.

Таким образом, Правительство признает важность диаспоры и берет на себя роль проводника и защитника прав каждого гражданина, независимо от его места жительства, а также посредника в мобилизации диаспоры.

Включение области диаспоры, миграции и развития в национальные политики – сложный процесс, который вовлекает министерства, центральные органы власти и учреждения. Поскольку диаспора представляет собой катализатор развития страны, Национальная стратегия «Диаспора-2025» (в дальнейшем – Стратегия) сосредоточена на развитии отношений с членами диаспоры, продвижении и соблюдении прав всех граждан страны, независимо от места их нахождения.

Стратегия и План действий по ее внедрению на 2016-2018 годы способствует развитию сотрудничества между Правительством, органами местного публичного управления, гражданским обществом в стране и диаспорой путем усиления и расширения трансверсального подхода к политикам в области диаспоры, миграции и развития, а также путем вовлечения диаспоры и сотрудничества с ней в целях развития Республики Молдова.

Стратегический документ определяет общие рамки для обеспечения согласованности политик государства по отношению к диаспоре и внедрения общего видения Правительством вопросов диаспоры, миграции и развития, описывает текущую ситуацию и вызовы, которые могут быть преодолены посредством его внедрения, формулирует видение, миссию и общую цель, устанавливает конкретные задачи и стратегические инициативы, показатели оценки и мониторинга, а также ожидаемые результаты.

Общей целью Стратегии является развитие устойчивой и всеобъемлющей базы для сотрудничества между учреждениями государства и диаспорой, основанного на доверии и общих инициативах, направленных на облегчение возможностей продуктивного возвращения диаспоры.

Стратегия устанавливает *4 специфические задачи* на последующие 10 лет:

- 1) развитие и разработка стратегической и операциональной базы в области диаспоры, миграции и развития;
- 2) обеспечение прав диаспоры и укрепление доверия;
- 3) мобилизация, использование и признание человеческого потенциала диаспоры;
- 4) прямое и косвенное вовлечение диаспоры в устойчивое экономическое развитие Республики Молдова.

Необходимость разработки настоящей Стратегии определена приоритетом, намеченным в Программе деятельности Правительства (2015-2018 годы), соответствующим национальному законодательству и международным договорам, стороной которых Республика Молдова является, положениям Организации Объединенных Наций, Совета Европы и Европейского Союза. В то же время стратегические задачи отражают и устремления Республики Молдова к европейской интеграции.

Настоящая Стратегия разработана Бюро по связям с диаспорой Государственной канцелярии совместно с рабочей группой в составе представителей министерств, центральных органов власти, гражданского общества и диаспоры, созданной в соответствии с Распоряжением Правительства № 64-d от 4 июля 2014 г. Документ основан на анализе первичных и вторичных данных, проведенном независимым международным экспертом при поддержке Швейцарского агентства развития и сотрудничества.

При разработке настоящей Стратегии были приняты во внимание результаты исследований: "Картографирование молдавской диаспоры в Италии, Португалии, Франции и Великобритании (Д. Кеяну-Андрей, Кишинэу, 2013 г.), «Молдавская диаспора в Российской Федерации» (Вл. Мукомель, Д. Кеяну-Андрей, Кишинэу, 2013 г.), а также «Инновация в циркулярной миграции. Миграция и развитие в Республике Молдова» (Н. Цвагер, Р. Синцов, Кишинэу, 2013 г.) (в дальнейшем – исследование CIVIS/NEXUS Молдова). Последнее исследование было осуществлено Центром анализа и социологических, политологических и психологических исследований CIVIS в рамках проекта NEXUS Молдова «Укрепление взаимосвязи между миграцией и развитием: тестирование платформы интегрированных услуг для молдавских мигрантов и их сообществ», внедряемого консорциумом партнеров, финансируемого Европейским Союзом и софинансируемого Швейцарским агентством развития и сотрудничества.

В настоящей Стратегии под термином «диаспора» определяются граждане Республики Молдова, временно или постоянно проживающие за пределами страны, лица, происходящие из Республики Молдов, и их потомки, а также образованные ими сообщества. Определение диаспоры перенято из подпункта j1) пункта 7 Постановления Правительства № 657 от 6 ноября 2009 г. «Об утверждении Положения об организации и функционировании Государственной канцелярии, ее структуры и предельной численности».

Согласно определению и статистическим данным, прямыми бенефициарами Стратегии являются лица, переехавшие на постоянное место жительства за границу, и долгосрочные мигранты, а косвенными бенефициарами – члены их семей из Республики Молдова.

На всех этапах разработки текущей Стратегии проводились консультации с заинтересованными сторонами путем организации семинаров по оценке, в которых участвовали представители центральных органов власти, гражданского общества, академической среды и международных партнеров Республики Молдова. Также проводились опросы общественного мнения и опросы по анкете, составленной на основании стратифицированной выборки, которую заполняли мигранты, эксперты и дипломаты. Из опрошенных лиц 80% были мигрантами или бывшими мигрантами и 97% утвердили 4 задачи настоящей Стратегии.

Настоящая Стратегия и Национальная стратегия в области миграции и убежища (2011-2020 годы), утвержденная Постановлением Правительства № 655 от

8 сентября 2011 г., обеспечивают разработку и инициацию процесса внедрения Правительством всеобъемлющей базы секторальных политик с целью координирования областей, связанных с миграционным процессом.

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ОПИСАНИЕ СИТУАЦИИ

2.1. МИГРАЦИОННЫЙ ПРОФИЛЬ

Республика Молдова является, в большей мере, страной происхождения мигрантов, чем страной назначения или транзита мигрантов. Миграционная ситуация характеризуется, преимущественно, эмиграцией молдавских граждан, из которых около 17,5% выехали за границу на постоянное место жительства, на работу, учебу или в целях воссоединения семьи.

Многие страны, в которых более 15 % населения находятся за границей, представляют собой островные государства или являются государствами без выхода к морю, с хорошо определенными и долгосрочными миграционными моделями. Их граждане мигрируют, обычно, в соседствующие государства или в государства, схожие с культурной точки зрения.

Республика Молдова соответствует этому профилю, обладая, в то же время, определенными специфическими и отличительными характеристиками. Хотя уровень миграции в Российскую Федерацию, Украину и другие страны СНГ очень высок, миграционные потоки в Европейский Союз и Северную Америку существенно растут. Помимо многочисленной диаспоры в Италии, может увеличиться миграция в другие государства Европейского Союза, в частности в Ирландию, Португалию и Испанию. Эта тенденция поддержана возможностью получения гражданства стран-членов ЕС и отменой 28 апреля 2014 года визового режима.

Данный миграционный профиль представляет важный стратегический фактор, а также потенциальный риск для страны. Национальная стратегия развития „Молдова 2020” обозначает важность миграции для развития, поскольку тенденции, относящиеся к экономическому росту в Республике Молдова и снижению бедности, плотно взаимосвязаны с потоком денежных переводов мигрантов и вызванным ими потреблением. Таким образом, миграция – явление междисциплинарное, затрагивающее все сегменты населения, государственные и частные учреждения, а действия, связанные с миграцией и диаспорой, отражаются на ряде областей и секторов.

На национальном уровне детальный анализ ситуации в области миграции и ее воздействие на экономику и общество Республики Молдова ежегодно представлены в отчете «Расширенный миграционный профиль», разработанный Бюро по миграции и беженцам Министерства внутренних дел.

2.2.

ОПИСАНИЕ МИГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

Эмиграция на постоянное место жительства. До настоящего времени из Республики Молдова выехало за границу на постоянное место жительства 101 тысяча человек. Основными странами назначения для этих лиц являются США, Канада, Германия, Израиль, а из государств СНГ – Российская Федерация и Украина, согласно данным Государственного предприятия «CRIS REGISTRU».

Международная миграция. В долгосрочные и краткосрочные внешние миграционные процессы вовлечено 520 тысяч граждан, согласно данным, собранным посредством опроса мигрантов и домохозяйств, проведенным в период с декабря 2012 года по июнь 2013 года в рамках исследования CIVIS/NEXUS Молдова:

- 1) 411 тысяч человек вовлечены в долгосрочную международную миграцию, из которых:
 - 370 тысяч человек – с целью трудоустройства (56% мужчин, 44% женщин; 68% из сельской местности, 32% из городской местности). В Российскую Федерацию выехали 56% (или 206 000 человек), 22% (или 81 000) в Италию, между 2 и 3% (8 000 – 10 000) во Францию, Турцию и Португалию;
 - 18,7 тысячи человек – в целях воссоединения семьи;
 - 18,4 тысячи человек – на учебу;
- 2) 109 тысяч сезонных трудовых мигрантов (72% мужчин и 28% женщин, 70% из сельской местности и 30% из городской местности). В Российской Федерации на сезонных работах трудятся 81% (или 88 000 человек), в Италии - 7% (или 7 700 человек).

Дети, рожденные за границей. Количество детей, рожденных за границей, с документами о рождении, зарегистрированными в 2002-2014 годы, согласно данным Службы гражданского состояния, составляет более 70 тысяч. Второе поколение диаспоры – дети молдавских мигрантов – может представлять значительный потенциал для развития страны происхождения.

2.3.

ОСНОВНЫЕ МИГРАЦИОННЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ, КОТОРЫЕ ОКАЗЫВАЮТ ВЛИЯНИЕ НА ДОЛГОСРОЧНОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

1) Отсутствие стабильности в текущих миграционных тенденциях
Республика Молдова регистрирует один из самых высоких показателей эмиграции, а миграционная модель не имеет окончательного или стабильного характера. Диверсификация возможностей миграции, включая успешный опыт интеграции в странах назначения, будет и в дальнейшем поощрять миграцию. Она будет продолжать свой рост до момента окончательной стабилизации в силу таких факторов, как общий экономический рост (частично зависящий от денежных переводов мигрантов). Согласно текущим тенденциям, период стабилизации может еще длиться, по меньшей мере, одно десятилетие, в течение которого важность национальных политик и корректировок в области диаспоры, миграции и развития, будет на самом высоком уровне.

2) Влияние миграции на социально-демографическую ситуацию
Международная миграция представляет важный фактор в демографическом развитии страны, имея как прямое воздействие – немедленное, так и непрямое – во времени. Миграционные процессы оказывают негативное влияние на социально-демографические показатели: численность населения, число новорожденных детей и возрастная структура, количество браков и разводов.

Таким образом, миграция за границу повлияла на демографический спад страны – около 18% в последние 20 лет. Согласно оценкам, сохранение этой негативной тенденции уменьшит численность населения еще на 20 % до 2050 года.

Уровень рождаемости, согласно официальным статистическим данным на 2014 год, регистрирует тенденции спада – 10,9 новорожденных на 1 000 жителей. По этому показателю Республика Молдова занимает второе место в мире среди стран с малыми - средними доходами.

Доля детей в возрасте до 15 лет уменьшилась, а процесс демографического старения стал более выраженным, поскольку мигрируют, в основном, молодые лица трудоспособного возраста. Вследствие этого коэффициент старения (число лиц в возрасте 60 лет и старше на 1000 жителей) составляет 16,2 человека – показатель, свидетельствующий, что Республика Молдова сталкивается с выраженным процессом демографического старения, согласно шкале Ж. Боже-Гарнье.

Снижается роль и института семьи в силу эмиграции лиц детородного возраста, распадаются семьи в результате формального или неформального развода, как следствие того, что один из супругов эмигрировал на длительный срок. Все больше детей воспитываются в неполных семьях, но при живых родителях – приблизительно у 106 тысяч детей один или оба родителя уехали за границу (*Д. Кеяну-Андрей «Национальное исследование о ситуации детей, находящихся в затруднительно положении, и детей, чьи родители находятся за границей», 2012 г.*), а люди преклонного возраста остаются без

ухода. Такая ситуация создает ощутимые вызовы для благосостояния и защиты детей и людей в возрасте, особенно в сельской местности.

Миграционные процессы затрагивают также экономический потенциал страны: рынок труда, государственный и частный сектора сталкиваются с оттоком квалифицированной трудовой силы – в краткосрочную и долгосрочную миграцию вовлечено около 42% экономически активного населения Республики Молдова (1232,4 человека в 2014 году, согласно официальной статистике).

3) Потенциал членов диаспоры

Доходы из денежных переводов мигрантов оказали значительное влияние на снижение уровня бедности, подпитывая базовое потребление домохозяйств и обеспечивая выход из состояния бедности. Денежные переводы составляют приблизительно 26% от ВВП и превышают в 7,7 раз чистую стоимость прямых иностранных инвестиций, составляющих 207,4 млн. долларов США. В 2014 году уровень абсолютной бедности в Республике Молдова составил 11,4 %, что на 1,3 процентных пункта меньше по сравнению с 2013 годом. Таким образом, в течение 2014 года зону бедности покинули более 46 тысяч человек. В 2006-2014 годах уровень абсолютной бедности снизился с 30,2 до 11,4%, то есть приблизительно в 2,6 раза.

В целях национального развития необходимо, чтобы политики и вмешательства продвигали циркулярный характер вкладов и продуктивные результаты мигрантов и диаспоры. Диаспора может способствовать устойчивому развитию Республики Молдова посредством профессиональных навыков, человеческих способностей и финансовых ресурсов без возвращения в страну. Именно в силу этих соображений важна разработка стратегии, основанной на устойчивом вовлечении мигрантов и диаспоры в развитие их страны происхождения, облегчении окончательного, временного или виртуального возвращения. В долгосрочной перспективе этот подход становится еще более релевантным наряду с развитием сообществ мигрантов в хорошо определенную и структурированную диаспору. Будущие поколения молдаван, рожденных за границей, могут быть также мотивированы внести свой вклад в развитие и прогресс страны происхождения посредством эффективного, хорошо сориентированного и многостороннего вовлечения.

2.4.

АРХИТЕКТУРА АССОЦИАЦИЙ ДИАСПОРЫ

В настоящее время диаспора Республики Молдова структурирована в приблизительно 250 ассоциаций более чем в 30 странах, включая различные инициативные группы и группы профессионального мастерства. Самые многочисленные ассоциации зарегистрированы в Италии, Румынии, Украине, Российской Федерации, Португалии, Франции, США и Канаде. Типология ассоциаций диаспоры сложная и разнообразная, в зависимости от юридического статуса, модели управления делами и области деятельности.

Ассоциации и группы диаспор играют важную роль в реализации стратегических действий и задач в области диаспоры, миграции и развития. Интегрирующим фактором для всех структур диаспор является национальная и гражданская принадлежность.

Диапоры нуждаются в консолидации и использовании потенциала в 3 областях:

1) *волонтерство*: потенциал гражданского и волонтерского вклада членов диапоры может быть вовлечен и предусмотрен в деятельности и программах, предназначенных для них в Республике Молдова.

2) *лоббирование интересов и публичная дипломатия*: проактивные сообщества и группы передового опыта диапор могут способствовать продвижению имиджа Республики Молдова и инициации определенных двусторонних диалогов в экономических, инвестиционных, культурных и академических областях;

3) *благотворительность*: члены диапоры сохраняют сильную эмоциональную и культурную связь с социально уязвимыми лицами из Республики Молдова.

2.5. ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ БАЗА

С созданием Бюро по связям с диапорой на национальном уровне началось координирование процесса реализации государственной политики в области связей с диапорой и была внедрена система поддержки диапоры. В то же время существующая институциональная база не характеризуется четким разделением полномочий и функций в области диапоры, а человеческих ресурсов не достаточно для внедрения утвержденных программ.

На национальном уровне государственные политики в области диапоры, миграции и развития разрабатываются и продвигаются посредством интегрированного подхода, а также путем выполнения функциональных обязанностей следующими профильными министерствами, центральными органами власти и учреждениями:

1) Государственная канцелярия является центральным органом власти, ответственным за государственную политику в области связей с диапорой, который посредством Бюро по связям с диапорой координирует процесс реализации государственной политики в области связей с диапорой, способствует сохранению и утверждению этнической, культурной и лингвистической идентичности молдаван за границей, использованию человеческого и материального потенциала диапоры. Также Бюро по связям с диапорой координирует деятельность культурного, образовательного, экономического и социального характера, реализуемую различными министерствами и другими органами публичной власти для поддержки и сотрудничества с представителями диапоры;

2) Министерство иностранных дел и европейской интеграции, которое обеспечивает защиту прав граждан Республики Молдова, находящихся за пределами страны, определение визовой политики, предоставление консульских услуг и т.д.;

3) Министерство труда, социальной защиты и семьи и Агентство занятости населения, которые участвуют в разработке эмиграционных/иммиграционных трудовых политик, обеспечении социальной защиты трудовых мигрантов, разработке политик, охватывающих период до эмиграции, после эмиграции и (ре)интеграции мигрантов, и т.д.;

4) Министерство внутренних дел (Бюро по миграции и беженцам, Пограничная полиция), которое ответственно за разработку политик в области иммиграции, статуса иностранных граждан, проблем убежища, реадмиссии и возвращения лиц, менеджмента границ, противодействия незаконной миграции, трансграничных преступлений, ежегодную разработку Расширенного миграционного профиля, и т.д.;

5) Министерство экономики, которое разрабатывает политики в области инвестиций, использования денежных переводов и т.д.;

6) Министерство просвещения, которое обеспечивает разработку и внедрение политик, касающихся эмиграции педагогов, признания учебных документов, полученных в других странах нашими гражданами, признания образования с целью продолжения образования либо трудоустройства;

7) Министерство здравоохранения, которое выполняет функции в области политик, касающихся эмиграции медицинских кадров, обязательного медицинского страхования и т.д.

На уровне Правительства ряд стратегий уже интегрировали сферу диаспоры, однако необходимо долгосрочное видение, которое могло бы принести пользу как молдавским гражданам, проживающим за пределами страны, так и всей стране.

Стратегия согласована со следующими программными документами:

1) Национальная стратегия развития «Молдова 2020» – самый важный документ, который рассматривает миграцию в качестве фактора, оказывающего влияние на развитие;

2) Национальная стратегия в области миграции и убежища (2011-2020 годы), утвержденная Постановлением Правительства № 655 от 8 сентября 2011 г., которая регулирует менеджмент эмиграционных, иммиграционных процессов, убежище, апатридию, интеграцию, противодействие незаконной миграции и торговле людьми, а также инструменты контроля миграции и информационную помощь. В процессе консультирования настоящей Стратегии с Бюро по миграции и беженцам Министерства внутренних дел было установлено, что цель и виды деятельности, которые относятся к области диаспоры, миграции и развития, будут синергизированы и развиты в настоящем документе политик. Такой подход обусловлен созданием Бюро по связям с диаспорой после утверждения Национальной стратегии в области миграции и убежища и развитием области диаспоры, миграции и развития совместно с началом процесса интеграции миграционных политик в национальные стратегии развития;

3) План действий на 2011-2015 годы о внедрении Национальной стратегии в области миграции и убежища (2011-2020 гг.), утвержденный Постановлением Правительства № 1009 от 26 декабря 2011 г.;

4) Национальная стратегическая программа в области демографической безопасности Республики Молдова (2011-2025 гг.), утвержденная Постановлением Правительства № 768 от 12 октября 2011 г. и Планом действий по ее внедрению на 2014-2016 годы;

5) На уровне Правительства Распоряжением 58-d от 7 июня 2013 г. инициирован интегрированный подход к политикам для диаспор и разработка политик, касающихся всех молдавских граждан, независимо от места жительства;

6) План действий на 2014-2016 годы по поддержке реинтеграции граждан, вернувшихся из-за границы утвержденный Постановлением Правительства № 339 от 20 мая 2014 г.

2.6. НЕОБХОДИМОСТЬ РАЗРАБОТКИ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

В течение последних 10 лет Правительство разработало и внедрило ряд реформ в области миграции с целью максимизации положительного воздействия миграции на развитие страны, а также снижения его негативного воздействия. Акцент политик был переориентирован с контроля за миграцией на изучение новых глобальных подходов к диаспоре и миграции в качестве ключевого элемента развития, в соответствии с видением, продвигаемым такими международными учреждениями, как Всемирный банк, Организация Объединенных Наций, Международная организация по миграции и Европейская комиссия. Вмешательства, необходимые для интегрирования миграции в национальное развитие, должны основываться на продвижении, консолидации и расширении различных форм вкладов со стороны диаспоры.

До 2013 года международные партнеры Республики Молдова поддерживали внедрение приблизительно 200 проектов и программ в области миграции, в частности, вмешательства и действия, нацеленные на регулирование трудовой миграции и борьбу с торговлей людьми. Впоследствии поддержка программ в этой области была уменьшена, обозначив окончание начального этапа, сконцентрированного на контроле миграции.

Начиная с 2014 года основные национальные программы сфокусированы на использовании возможностей развития миграции (например, проекты, смежные с Партнерством по мобильности Республика Молдова – Европейский Союз, проект «Интеграция миграции в стратегии развития» и Программа привлечения денежных переводов в экономику). Различные правительственные и международные агентства проанализировали множество реализованных действий, касающихся миграции и развития.

Между тем Республика Молдова продолжает играть активную роль на международном уровне в области диаспоры, миграции и развития (например: Глобальный форум миграции и развития/Повестка ООН по развитию пост-2015).

Таким образом, настоящая Стратегия описывает текущую ситуацию и предлагает базу, необходимую для поддержки и практического вмешательства Правительства в целях вовлечения и участия диаспоры, сотрудничества и партнерства с ней – средство, посредством которого стратегические риски и издержки, связанные с усилением миграционных потоков, трансформируются в возможность для консолидированного национального развития.

2.7.

SWOT – АНАЛИЗ

Согласно анализу рисков и возможностей (SWOT), основные сильные стороны и возможности будут использованы для консолидации внедрения настоящей Стратегии посредством процесса непрерывного совершенствования. Слабые стороны и угрозы будут смягчены тщательно очерченными и продуманными действиями.

СИЛЬНЫЕ СТОРОНЫ

Непрерывная приверженность Правительства. Программа Правительства содержит отдельный раздел, посвященный диаспоре, а область диаспоры, миграции и развития представлена на повестке дня государства, консультируется и развивается путем вовлечения членов диаспоры.

Ведомственный опыт. Центральные органы власти обладают релевантным опытом по управлению программами и проектами в области диаспоры, миграции и развития, накопив институциональные знания относительно особенностей сотрудничества с членами диаспоры, национальными и международными партнерами.

Внутриправительственная координация. Координация области диаспоры, миграции и развития институционализована посредством сети координаторов на уровне принятия решений и техническом уровне, в соответствии с интегрированным подходом, введенным Распоряжением 58-d от 7 июня 2013 г. Координаторы из министерств и агентств развили консолидированный потенциал в области анализа влияния области миграции и развития в процессе разработки политик.

Международная вовлеченность. Национальная политика в области диаспоры, миграции и развития внедрена и развита при поддержке и при вовлечении международных партнеров, при этом Республика Молдова пользуется надлежащими практиками других стран в этой области;

Мотивированная команда. Должностные лица Бюро по связям с диаспорой владеют техническими и профессиональными знаниями на международном уровне, опытом по разработке и внедрению программ и действий в области диаспоры, миграции и развития.

СЛАБЫЕ СТОРОНЫ

Недавно созданное учреждение. Бюро по связям с диаспорой, которое будет консолидировано и расширено, представляет собой учреждение, созданное в 2012 году, у которого мало опыта по управлению долгосрочными программами. Оно может сталкиваться с вызовами, относящимися к организационной и структурной консолидации;

Недостаток и текучесть человеческих ресурсов. Численности лиц, вовлеченных в управление областью диаспоры и проблем, с которыми она сталкивается, недостаточно в долгосрочной перспективе, а их текучесть снижает качество внедрения стратегических задач.

Организационный потенциал диаспоры. Ассоциации диаспоры нуждаются в консолидации потенциала и ассимиляции надлежащих практик в области информирования, мотивации и вовлечения членов диаспоры;

Ограниченное информационное взаимодействие. Учитывая большое количество бенефициаров настоящей Стратегии и разбросанное географическое распределение, существующие механизмы информационного взаимодействия не позволяют прямое вовлечение в информационный кругооборот всех бенефициаров.

Непокрытые финансово действия. Действия, запланированные в рамках настоящей Стратегии, нуждаются в фондах, которые превышают в данный момент объем прямых ассигнований со стороны Правительства. Хотя и предусмотрено финансовое вовлечение международных партнеров, существует присущее бюджетное несоответствие.

ВОЗМОЖНОСТИ

Взаимовыгодные партнерства. Существует появляющийся консенсус между международным сообществом и гражданским обществом относительно того, что миграция вносит значительный вклад в национальное развитие. Это осознание и признание облегчает процесс создания взаимовыгодных партнерств и установление рамок сотрудничества между множеством заинтересованных сторон.

Общественный интерес и консенсус. Принимая во внимание, что приблизительно 50% населения Республики Молдова напрямую затронуто миграцией (через собственный опыт или опыт семьи), существует общий общественный интерес к аспектам, касающимся области диаспоры, миграции и развития. Это предоставляет шанс вовлечения населения под различными аспектами. Задачи и действия настоящей Стратегии не генерируют расхождение во мнениях, поскольку одобрены всеми вовлеченными сторонами.

Поддержка доноров. Значительное число международных доноров и представителей фондов заинтересованы и готовы поддержать Республику Молдову в области диаспоры, миграции и развития. Некоторые из этих агентств ранее финансировали независимые проекты, что было вызвано тем, что настоящая Стратегия обеспечивает согласованную и всеобъемлющую долгосрочную программу.

Ассоциации, сообщества и сети диаспор. Настоящая Стратегия поддерживает консолидацию потенциала, улучшение механизмов по вовлечению членов диаспоры, а также сотрудничество в рамках общих действий между ассоциациями, сообществами и сетями диаспор, независимо от их места нахождения и специфики.

УГРОЗЫ

Различные геополитические взгляды. Реализация стратегических задач может быть затруднена расхождениями мнений и противоречивыми геополитическими взглядами бенефициаров.

Стереотипы. Существует определенная степень ошибочного и, зачастую, негативного восприятия в отношении членов диаспоры и их вклада в развитие Республики Молдова.

Заниженный уровень доверия. У членов диаспоры существует заниженный уровень доверия к процессу принятия решений и к государственным учреждениям.

Политическая нестабильность. Этот фактор может приостановить помощь со стороны партнеров по развитию для внедрения стратегических задач.

Постепенная утрата гражданской идентичности. Постепенная утрата связи со страной происхождения и интереса к ней может привести к самоисключению членов диаспоры из списка бенефициаров.

2.8.

ВЫЯВЛЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ

Отсутствие доверия. Начиная с 2012 года с созданием Бюро по связям с диаспорой зарегистрировано некоторое развитие взаимоотношений между государственными учреждениями и диаспорой, а действия и программы, предназначенные диаспоре, способствовали медленному изменению отношения к Правительству. Вместе с тем доверие и сотрудничество должны развиваться и далее, поскольку отсутствие доверия диаспоры к политическим и экономическим процессам в стране порождает скептицизм по отношению к инициативам Правительства в области диаспоры, миграции и развития.

Институциональные рамки сегмента диаспоры, миграции и развития слабо развиты и не позволяют эффективную координацию политик. Внедрение общего видения в отношении диаспоры, миграции и развития представляет собой необходимое и первоочередное условие для удовлетворения нужд граждан. Существует множество инициатив на уровне Правительства в области диаспоры, миграции и развития, однако они не синергизированы, так как некоторые программы дублируются или не имеют ожидаемого воздействия. Для обеспечения роста доверия граждан необходимо создание и развитие как институциональной базы, согласованных и всеобъемлющих политик для всех вовлеченных сторон как на национальном, так и на местном уровне.

Молдавская диаспора молодая и фрагментированная. Диаспора включает как «классическую диаспору» – лиц, которые эмигрировали за границу на постоянное место жительства, так и «новую диаспору», сформированную из мигрантов, которые выехали за границу с целью трудоустройства, начиная с 1990-х годов. Ассоциации диаспоры не обладают достаточным потенциалом и опытом в мотивации и привлечении граждан в волонтерскую деятельность или в развитие сообщества.

Существование лишь одной государственной программы, предназначенной для мигрантов, а также отсутствие программ по финансовому образованию неспособствуют привлечению инвестиций, а также не удовлетворяют нужды по инвестированию и увеличению собственных доходов. В то же время варианты экономического развития, предложенные диаспоре (PARE 1+1), продемонстрировали повышенный интерес к возможностям инвестирования.

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ОБЩАЯ ЦЕЛЬ И КОНКРЕТНЫЕ ЗАДАЧИ

Стратегия представляет собой средство консолидации и продвижения прогресса, полученного в последние годы в области диаспоры, миграции и развития. Документ предлагает четкость, совместимость и согласованность правительственной политики и практики, что облегчает участие, сотрудничество и партнерство с диаспорой.

3.1. ПРИНЦИПЫ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Стратегия разработана на основе следующих принципов:

- 1) ответственность Правительства за защиту прав молдавских граждан за границей:
 - а) понимание характера и причин проблем по защите прав, вовлечение мигрантов и диаспоры в предотвращение нарушения их прав;
 - б) формализация существующих механизмов и развитие потенциала по эффективному рассмотрению и разрешению общих проблем;
 - в) поощрение и поддержка инициатив по самоорганизации диаспоры;
 - г) сотрудничество и координация с агентствами и организациями гражданского общества в странах нахождения, поддержка конструктивных дипломатических связей со странами нахождения;
- 2) поддержка граждан, находящихся за границей в изучении собственного потенциала и исполнении гражданского долга:
 - а) определение факторов для личностного и профессионального прогресса мигрантов и членов диаспоры;
 - б) активное вовлечение мигрантов и диаспоры в гражданские действия;
 - в) поддержка связи и сотрудничества с ассоциациями диаспоры, учреждениями, агентствами и организациями в странах проживания;
- 3) развитие и реализация индивидуального, семейного потенциала и потенциала сообществ:
 - а) создание устойчивой взаимосвязи между личностным утверждением и развитием сообществ;

- b) продвижение и координация программ и проектов в сообществах с вовлечением человеческого и материального потенциала диаспоры;
 - c) институционализация механизмов приумножения вклада диаспоры культурного, социального, экономического и политического характера;
- 4) расширение возможностей содействия диаспоры национальному развитию:
- a) адаптация инструментов и программ по устойчивому развитию к реальному потенциалу диаспоры;
 - b) отражение посредством конкретных средств и действий, положительных устремлений диаспоры;
 - c) устранение негативных представлений и стереотипов, применение прозрачных и заслуживающих внимания подходов.

3.2.

ВИДЕНИЕ И МИССИЯ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Стратегическое видение. Республика Молдова до 2025 года станет страной с благоприятной средой для гражданской, социальной, экономической и политической активности для всех своих граждан, независимо от своего места жительства, и привлекательной для возвращения членов диаспоры. Усилится чувство гордости за страну и уровень доверия на международном уровне вследствие продвижения мер по защите, развитию и реализации человеческого и материального потенциала диаспоры.

Стратегическая миссия состоит в подтверждении обязательства Правительства по отношению ко всем гражданам страны, независимо от места жительства, посредством развития рамочной институциональной системы, согласованных и последовательных политик с тем, чтобы каждому члену диаспоры были обеспечены права и он мог содействовать устойчивому развитию Республики Молдова.

3.3.

ОБЩАЯ ЦЕЛЬ

Общей целью настоящей Стратегии является развитие устойчивых и всеобъемлющих рамок сотрудничества между государственными учреждениями и диаспорой, основанных на доверии и общих инициативах, касающихся облегчения возможностей эффективного возвращения диаспоры.

Общая цель служит вектором, который поддерживает приоритетные и дополнительные действия, которые будут предприняты в 2016-2025 годы. Цель и задачи настоящей Стратегии реализуемы, основаны на положительных амбициях и стремлениях усилить преимущества в области диаспоры, миграции и развития в динамичной и взаимосвязанной среде.

3.4.

СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ЗАДАЧИ И ДЕЙСТВИЯ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

- 1) Разработка и развитие стратегической и организационной базы в области диаспоры, миграции и развития.
- 2) Обеспечение прав диаспоры и усиление доверия.
- 3) Мобилизация, использование и признание человеческого потенциала диаспоры.
- 4) Прямое и косвенное вовлечение диаспоры в устойчивое экономическое развитие Республики Молдова.

Стратегия содержит План действий на 2016-2018 годы, сбалансированный и реализуемый, с положительным кумулятивным воздействием, который напрямую проистекает из среднесрочных задач и приоритетов, учитывая имеющиеся бюджетные ресурсы и поддержку партнеров по развитию.

Задача 1. Разработка и развитие стратегической и операциональной базы в области диаспоры, миграции и развития.

Приоритетные действия:

- 1.1. Развитие потенциала Бюро по связям с диаспорой и обновление нормативно-правовой, институциональной и политической базы с целью обеспечения роли лидера, доверия, экспертизы и координации в области диаспоры, миграции и развития.
- 1.2. Развитие интегрированного подхода к области диаспоры, миграции и развития на уровне центральных органов власти, и его распространение на местный уровень.
- 1.3. Укрепление потенциала центральных и местных органов власти, вовлеченных в область диаспоры, миграции и развития.
- 1.4. Систематическое и эффективное вовлечение представителей диаспоры и внешних партнеров в развитие институциональной базы и политик.

ПОКАЗАТЕЛИ МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКИ

Задача 1/ действия	Показатели мониторинга и оценки на среднесрочный период	Показатели результатов (2025 год)
1.1.	Число обученных сотрудников Бюро по связям с диаспорой	Институциональная оценка демонстрирует потенциал всей команды по обеспечению лидерства, экспертизы и координации в этой области Отправная точка: 8 сертификатов для сотрудников Бюро по связям с диаспорой в рамках семинара- тренинга (1-2 октября 2015 года)
	Количество разработанных и внедренных концепций и политик	Количество внедренных программ и политик Отправная точка: 18 концепций, разработанных в 2013-2015 годы

1.2.	Лица, назначенные в качестве ответственных за область диаспоры, миграции и развития на национальном и местном уровне	Внедрение комплексного подхода к миграции имеет место на национальном и местном уровне Отправная точка: 34 национальных учреждения рассматривают комплексно миграцию в 2015 году; 0 лиц на местном уровне
	Доля секторальных политик, содержащих миграционное влияние	80% разработанных программных документов содержат миграционное воздействие Отправная точка: 5 стратегий содержат действия для диаспоры и с привлечением диаспоры в 2015 году
1.3.	Лица, ответственные за политики и действия для диаспоры и с привлечением диаспоры, обучены на национальном и местном уровне	Институциональная оценка демонстрирует, что все лица, ответственные за внедрение политик, для диаспоры, способны интегрировать миграцию в секторальные политики Отправная точка: 35 сертификатов для лиц из центральных органов власти в рамках семинара-тренинга (1-2 октября 2015 года)
1.4.	Улучшенный механизм вовлечения диаспоры и внешних партнеров	50% национальных политик в области диаспоры, миграции и развития координируются и консультируются с диаспорой и внешними партнерами

Ожидаемые результаты:

- 1.1. Бюро по связям с диаспорой обеспечивает эффективную координацию политик в области диаспоры, миграции и развития на национальном уровне.
- 1.2. Минимум 80% центральных органов власти и органов местного публичного управления второго уровня в пределах своих полномочий и принципов децентрализации принимают во внимание миграционное воздействие при разработке политик и планов развития.
- 1.3. Институциональная база области диаспоры, миграции и развития установлена и функциональна. Сеть лиц из центральных органов власти, назначенных ответственными за разработку и внедрение политик в области диаспоры, миграции и развития, создана и устойчива как на уровне человеческих ресурсов, так и в качестве институциональной инфраструктуры.
- 1.4. Представители диаспоры и внешние партнеры участвуют в процессе общественного консультирования 50% национальных политик в области диаспоры, миграции и развития.

Задача 2. Обеспечение прав диаспоры и усиление доверия

Приоритетные действия:

- 2.1. Информирование диаспоры на протяжении всего миграционного цикла (перед отъездом, во время нахождения за границей и по возвращении).
- 2.2. Защита и поддержка членов диаспоры в случае кризисных ситуаций.
- 2.3. Обеспечение соблюдения прав в области труда и социальной защиты трудовых мигрантов в странах назначения.
- 2.4. Разработка и внедрение программ, предназначенных диаспоре.

ПОКАЗАТЕЛИ МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКИ

Задача 2/ действия	Показатели мониторинга и оценки на среднесрочный период	Показатели результатов (2025 год)
2.1.	Количество открытых центров по реинтеграции на местном уровне Количество действующих электронных платформ, предназначенных для информирования членов диаспоры	50% бенефициаров владеют качественной информацией обо всем миграционном цикле Количество консультаций, предоставленных центрам Количество единых посетителей электронных платформ Отправная точка: 0
2.2.	Механизм предоставления срочной поддержки одобрен и функционален	Число лиц, которые воспользовались защитой и поддержкой
2.3.	Соглашения о социальной защите оговорены и подписаны	Число бенефициаров соглашений Отправная точка: 11 соглашений о социальной защите заключены со странами назначения трудовых мигрантов (2015 год)
2.4.	Программы, предназначенные диаспоре, внедрены	Число прямых и косвенных бенефициаров программ Правительства Степень удовлетворения бенефициаров, измеренная в оценках программ Отправная точка: 3 выпуска Программы DOR реализованы; 52 культурных события, проведенных в 2013-2015 годы

Ожидаемые результаты:

- 2.1. Не менее 50% бенефициаров центров имеют доступ к точной и своевременной информации обо всем миграционном цикле.
- 2.2. Процесс вмешательства в случае кризисных ситуаций действенный и соответствует нуждам бенефициаров.
- 2.3. Право перевода пенсий и социальная безопасность обеспечены трудовым мигрантам.
- 2.4. Программы по поддержке национальной, культурной и языковой идентичности разработаны и внедряются, соответствуют нуждам диаспоры и доступны для членов диаспоры.

Задача 3. Мобилизация, использование и признание человеческого потенциала диаспоры

Приоритетные действия:

- 3.1. Укрепление потенциала ассоциаций, сообществ и сети передовых научно-исследовательских центров из диаспоры.
- 3.2. Организация мероприятий по консолидации диаспоры (Конгресс диаспоры, дни диаспоры и т.д.).

- 3.3. Продвижение волонтерской деятельности, благотворительности и филантропии.
 3.4. Облегчение процедуры признания академических и профессиональных квалификаций на расстоянии.

ПОКАЗАТЕЛИ МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКИ

Задача 3/ действия	Показатели мониторинга и оценки на среднесрочный период	Показатели результатов (2025 год)
3.1.	Электронные платформы, предназначенные для мобилизации диаспоры, созданы Учебные семинары для ассоциаций/сообществ диаспоры проведены	Число лиц, вовлеченных в программы мобилизации Количество единых посетителей электронных платформ Количество лиц, которые воспользовались укреплением потенциала Количество инициированных действий, как следствие обучающих сессий Степень удовлетворения бенефициаров инициативами, внедренными членами диаспоры Отправная точка: 0
3.2.	Мероприятия по укреплению диаспоры проведены	Количество участников мероприятий в стране и странах назначения Количество инициатив, запущенных и внедренных членами диаспоры в результате мероприятий Отправная точка: организованы 2 выпуска Дней диаспоры (2014 и 2015 годы) и 1 проведенный конгресс (2014 год)
3.3.	Программы волонтерства разработаны и подготовлены для внедрения Инициативы по благотворительности и филантропии членов диаспоры внедрены	Количество волонтеров, вернувшихся в Республику Молдова Степень удовлетворения волонтеров Степень удовлетворения бенефициаров программы волонтерства Количество мероприятий, которым была оказана поддержка Количество прямых и косвенных бенефициаров благотворительных мероприятий Отправная точка: 0 волонтерских программ; 15 благотворительных мероприятий, поддержанных логистически в 2013-2015 годы
3.4.	Информационная система «Служба аутентификации, легализации и признания учебных документов» развития	Количество лиц, которые воспользовались Службой аутентификации, легализации и признания учебных документов Отправная точка: 0

Ожидаемые результаты:

- 3.1. Ассоциации, сообщества и передовые сети диаспоры обладают необходимым потенциалом для реализации своих миссий и поставленных задач.
- 3.2. Не менее 3 мероприятий по консолидации диаспоры организованы ежегодно.
- 3.3. Программы волонтерства, благотворительности и филантропии с диаспорой и для диаспоры действуют и используются, по меньшей мере, 10% членов диаспоры.
- 3.4. Процедура признания академических и профессиональных квалификаций функциональна.

Задача 4. Прямое и косвенное вовлечение диаспоры в устойчивое экономическое развитие Республики Молдова

Приоритетные действия:

- 1.1. Содействие созданию механизмов коллективных сбережений и инвестиций.
- 1.2. Поддержка и организация в диаспоре мероприятий по продвижению имиджа и инвестиционного потенциала Республики Молдова.
- 1.3. Организация в Республики Молдова последовательных выпусков бизнес-форума диаспоры.
- 1.4. Снижение прямых и косвенных затрат, связанных с трудоустройством за границей.
- 1.5. Диверсификация программ по поддержке инновационных и бизнес-инициатив диаспоры и вернувшихся мигрантов.

ПОКАЗАТЕЛИ МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКИ

Задача 4/ действия	Показатели мониторинга и оценки на среднесрочный период	Показатели результатов (2025 год)
4.1.	Механизмы коллективных инвестиций для диаспоры протестированы	Число прямых и косвенных бенефициаров Количество внедренных проектов Отправная точка: 0
4.2.	Мероприятия в диаспоре по продвижению имиджа Республики Молдова поддержаны	Число внедренных проектов ассоциаций Количество участников мероприятий. Отправная точка: 7 мероприятий проведены в 2015 году
4.3	Выпуски инвестиционных и экономических форумов организованы	Количество созданных бизнес партнерств Количество начатых инвестиционных проектов Количество открытых сделок Отправная точка: 1 экономический форум проведен (2014 год), 1 инвестиционный форум в диаспоре (2013 год)

4.4.	Исследование о снижении затрат на трудоустройство за границей реализовано	Затраты на трудоустройство снижены на 20% Программные документы, касающиеся агентств по трудоустройству, модифицированы Отправная точка: 0
4.5.	Программы по поддержке инвестиций для социальных и сельских предприятий разработаны и пилотированы	Количество рабочих мест, созданных на местном уровне Сумма привлеченных инвестиций Количество поддержанных инициатив

Ожидаемые результаты:

- 4.1. Механизмы коллективных сбережений и инвестиций действуют, соответствуют нуждам членов диаспоры и используются минимум 3% бенефициаров.
- 4.2. Эффективное продвижение имиджа и инвестиционного потенциала Республики Молдова с вовлечением диаспоры посредством минимум 3 мероприятий в год.
- 4.3. Участие в каждом выпуске бизнес-форума диаспоры по меньшей мере 100 предпринимателей и менеджеров высокого уровня из международных компаний из 15 стран.
- 4.4. Затраты на трудоустройство за границей снижены на 20%.
- 4.5. Программы по поддержке инновационных и бизнес-инициатив диаспоры и вернувшихся мигрантов диверсифицированы.

IV.

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ВНЕДРЕНИЕ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Максимизация преимуществ настоящей Стратегии возможно посредством поддержки и обновления фундаментальных элементов по внедрению:

- 1) обеспечение операционного и финансового управления;
- 2) обеспечение качества общественных услуг и эффективная коммуникация;
- 3) вовлечение партнеров и заинтересованных сторон;
- 4) внутриправительственная координация;
- 5) разработка, мониторинг и оценка публичных политик в области диаспоры, миграции и развития.

4.1.

ОПЕРАЦИОННАЯ СТРУКТУРА

Внедрение настоящей Стратегии нуждается в усилении операционной и управленческой эффективности. Успех внедрения стратегических задач и достижение кумулятивного воздействия зависят от институционального потенциала.

Стратегия создает институциональный синергический эффект в области диаспоры, миграции и развития посредством трансверсального и комплексного подхода к процессу разработки и внедрения государственных политик.

В этом контексте Бюро по связям с диаспорой будет консолидировано и расширено, с исключением дублирования других институциональных мандатов, с целью полномерного владения потенциалом операционного управления. Действия настоящей Стратегии будут внедрены путем поддержки из бюджета и со стороны партнеров по развитию, посредством положительного управления, открытым и прозрачным образом.

Действия настоящей Стратегии будут восприняты в качестве особых услуг, предлагаемых членам диаспоры в качестве легитимных и активных бенефициаров.

Внедрение действий основывается на обмене информацией и эффективном диалоге между вовлеченными сторонами, включая следующие компоненты:

- 1) систематизированные и всеобъемлющие базы данных в отношении характеристик бенефициаров;
- 2) эффективное использование инструментов массовой информации, в том числе посредством ресурсов электронных средств массовой информации;
- 3) сотрудничество с международными государственными и частными организациями;
- 4) участие членов диаспоры в процессе общественных консультаций и в принятии решений.

Прямая и инклюзивная консультация заинтересованных сторон на протяжении всего периода внедрения Стратегии является эффективным способом смягчения рисков, связанных с областью диаспоры, миграции и развития.

4.2.

ЭТАПЫ ВНЕДРЕНИЯ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Первый этап (2016-2018 годы) направлен на разработку, консолидацию и внедрение институциональной базы политик, консолидацию потенциала ассоциаций диаспор и пилотирование некоторых новых программ, направленных на диаспору.

Второй этап (2019-2021годы) предполагает как расширение возможностей для вовлечения диаспоры в развитие страны, так и создание базы для взаимовыгодного сотрудничества между диаспорой, Правительством и гражданским обществом Республики Молдова.

Третий этап (2022-2025 годы) будет включать окончание и стабилизацию политической базы в отношении диаспоры, миграции и развития, начало общих инициатив по экономическому и человеческому развитию и широкомасштабное внедрение программ, разработанных и протестированных в течение первых двух этапов.

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ И ЗАТРАТ

Воздействие Стратегии состоит в создании благоприятной среды для вовлечения диаспоры в развитие страны путем повышения доверия между диаспорой и государственными учреждениями. Целью реализации действий Стратегии является достижение результатов и позитивного влияния на личностном, коммунитарном и национальном уровне.

На национальном уровне внедрением действий плана настоящая Стратегия преследует консолидацию отношений между гражданами, выехавшими за границу, и Правительством. Миграция станет мерой личного решения каждого гражданина страны, а число вернувшихся лиц возрастет. В то же время диаспора будет способствовать экономическому развитию страны посредством инвестиционных программ, запущенных и внедряемых Правительством.

На местном уровне настоящая Стратегия предусматривает, что члены диаспоры будут вовлечены в социальное, экономическое, образовательное развитие родного населенного пункта путем создания и развития связей с органами местного публичного управления и с социальными партнерами.

На личностном уровне настоящая Стратегия стремится обеспечить всем членам диаспоры возможность использования собственного профессионального и творческого потенциала посредством программ, начатых и внедряемых Правительством.

Влияние настоящей Стратегии описано и количественно определено в ожидаемых результатах, указанных для каждой конкретной задачи.

Расходы. Реализация задач, изложенных в настоящей Стратегии, должна поддерживаться адекватными финансовыми механизмами и зависит, в значительной мере, от имеющегося бюджета для ее внедрения.

Расходы по внедрению будут покрыты:

- 1) из государственного бюджета в пределах выделенных средств, предусмотренных в годовом законе о бюджете, в соответствии с бюджетным прогнозом на среднесрочный период;
- 2) за счет внешней помощи.

Финансирование из государственного бюджета будет обеспечено для реализации мер культурного, образовательного, экономического и социального характера, внедряемых различными министерствами и другими публичными органами власти с целью сохранения и утверждения этнической, культурной и языковой идентичности молдавских граждан за границей, использования человеческого и материального потенциала диаспоры.

Для внедрения настоящей Стратегии будут привлечены внешние финансовые средства доноров посредством партнерств, программ и проектов в области диаспоры, миграции и развития.

Затраты на внедрение настоящей Стратегии оцениваются в 3,990 тысяч леев из государственного бюджета и представлены в Плане действий на 2016-2018 годы. Мероприятия, которые не будут покрыты из государственного бюджета, будут реализованы при поддержке партнеров по развитию.

VI.

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ «ДИАСПОРА-2025»

ОТЧЕТЫ О ВЫПОЛНЕНИИ И МОНИТОРИНГ НАСТОЯЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Действия по координации и мониторингу будут осуществляться на протяжении всего периода внедрения настоящей Стратегии, и включают как сбор, обработку и анализ данных мониторинга, идентификацию ошибок или непредвиденных последствий, так и возможные корректировки содержания и формы запланированных мер и действий.

Координация и мониторинг внедрения настоящей Стратегии обеспечивает Бюро по связям с диаспорой в соответствии с установленными показателями междисциплинарного характера. Ежегодно до 31 марта Бюро по связям с диаспорой будет представлять Правительству информацию о выполнении действий, а также подготавливать окончательный оценочный отчет, по окончании последнего этапа внедрения.

Прозрачность процессов внедрения настоящей Стратегии осуществляется путем размещения на официальной странице Бюро по связям с диаспорой ежегодной информации и окончательного оценочного отчета после ее внедрения. Бюро по связям с диаспорой будет также широко освещать процесс внедрения настоящей Стратегии и предоставит соответствующую информацию партнерам в стране или за границей.

6.1. МОНИТОРИНГ РИСКОВ

Мониторинг и оценка будут скорректированы и объединены в операционных рамках, в том числе путем оценки рисков и разработки планов действий на краткосрочный и среднесрочный период.

Целью реализации стратегических действий является достижение максимального влияния на развитие страны. Они будут подвержены оценке и мониторингу путем использования показателей и определения контрольных количественных и качественных данных на краткосрочный и среднесрочный период.

Процедура мониторинга будет включать ежегодную оценку действий и внутренний анализ влияний, осуществляемых Бюро по связям с диаспорой, с привлечением внешних консультантов (согласно потребностям).

Оценка на среднесрочный период будет осуществляться один раз в два года внешними независимыми оценщиками, которые проанализируют воздействие в соответствии со стратегическими задачами.

6.2.

ОЦЕНОЧНЫЕ РАМКИ ТЕКУЩЕЙ СТРАТЕГИИ

Согласно утвержденным методологическим подходам, процедура отчетности будет осуществляться в 2 этапа:

- 1) этап сбора и анализа первичных данных, обеспечивая их точность, сопоставимость и прозрачность;
- 2) разработка и представление отчетов с включением рекомендаций по корректировке. Отчеты по мониторингу и внешние оценки будут опубликованы и представлены лицам, принимающим решения, и вовлеченным сторонам, с последующим распространением среди бенефициаров.

На протяжении 2019 года будет реализована комплексная оценка и признание действительной первой фазы внедрения настоящей Стратегии (2016-2018 годы) и будут организованы расширенные общественные консультации по разработке Плана действий на последующие периоды с вовлечением заинтересованных сторон.

ПЛАН ДЕЙСТВИЙ ПО ВНЕДРЕНИЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРАТЕГИИ «ДИАСПОРА-2025» НА 2016-2018 ГОДЫ

№ п/п	Действия	Субдействия	Срок выполнения	Ответственные учреждения	Показатели результата/ прогресса	Стоимость (леев)
1	2	3	4	5	6	7
ЗАДАЧА 1: РАЗРАБОТКА И РАЗВИТИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОЙ И ОПЕРАЦИОНАЛЬНОЙ БАЗЫ В ОБЛАСТИ ДИАСПОРЫ, МИГРАЦИИ И РАЗВИТИЯ						
1.1.	Развитие потенциала Бюро по связям с диаспорой и обновление нормативно-правовой, институциональной и политической базы с целью обеспечения роли лидера, доверия, экспертизы и координации в области диаспоры, миграции и развития	1.1.1. Реорганизация Бюро по связям с диаспорой 1.1.2. Обучение сотрудников Бюро по связям с диаспорой	2016 год 2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой) Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Новая структура Бюро по связям с диаспорой утверждена 100% сотрудников Бюро по связям с диаспорой прошли обучение	В пределах утвержденного бюджета Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
1.2.	Развитие интегрированного подхода к области диаспоры, миграции и развития на уровне центральных органов власти и его распространение на местный уровень	1.1.3. Реорганизация Комиссии по координации некоторых действий в области миграции 1.2.1. Пересмотр регламентов центральных органов власти для включения обязанностей в области диаспоры, миграции и развития	2016 год 2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство внутренних дел (Бюро по миграции и беженцам) Релевантные центральные органы власти, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Проект постановления Правительства утвержден; Заседания проведены; Протоколы комиссии утверждены Проекты постановлений Правительства утверждены	В пределах утвержденного бюджета В пределах утвержденного бюджета

1	2	3	4	5	6	7
		1.2.2. Консолидация интегрированного подхода к области диаспоры, миграции и развития на центральном уровне	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Представители центральных органов власти, ответственные за сотрудничество на уровне принятия решений и техническом уровне, назначены; Должностные инструкции лиц, ответственных на национальном уровне за область диаспоры, миграции и развитие, изменены	В пределах утвержденного бюджета
		1.2.3. Расширение интегрированного подхода к области диаспоры, миграции и развития на местном уровне посредничеством назначенных ответственных лиц на уровне принятия решения и техническом уровне	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Главное управление политики децентрализации и местного управления)	Представители местных публичных органов власти, ответственные за сотрудничество на уровне принятия решений и техническом уровне назначены	В пределах утвержденного бюджета
		1.2.4. Организация совместных встреч для координаторов на национальном и местном уровне	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Заседания проведены один раз в семестр	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		1.2.5. Разработка руководства по применению методологии в области диаспоры, миграции и развития	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Руководство разработано	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)

1	2	3	4	5	6	7
1.3.	Укрепление потенциала центральных и местных органов власти, вовлеченных в область диаспоры, миграции и развития	1.3.1. Организация обучения для лиц, ответственных за область диаспоры, миграции и развития на национальном уровне 1.3.2. Организация обучения для лиц, ответственных за область диаспоры, миграции и развития на местном уровне	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Количество лиц, прошедших обучение ежегодно	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		1.3.3. Разработка курса по диаспоре, миграции и развитию для включения в университетские учебные планы (I и II цикл)	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство просвещения	Количество высших учебных заведений, которые утвердили курс по диаспоре, миграции и развитию в своей учебной программе	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
1.4.	Систематическое и эффективное вовлечение представителей диаспоры и внешних партнеров в развитие институциональной базы и политик		2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	50% национальных политик в области диаспоры, миграции и развития проконсультировано с представителями диаспоры и внешними партнерами	В пределах утвержденного бюджета

1	2	3	4	5	6	7
ЗАДАЧА 2: ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРАВ ДИАСПОРЫ И УСИЛЕНИЕ ДОВЕРИЯ						
2.1.	Информирование диаспоры на протяжении всего миграционного цикла (перед отъездом, во время нахождения за границей и по возвращении)	2.1.1. Предоставление информационной поддержки центрам информирования и предоставления услуг мигрантам (например, проект NEXUS Молдова, общее бюро по информированию и услугам, и т.д. 2.1.2. Организация информационных кампаний в диаспорах и пунктах пересечения границы	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Число проинформированных бенефициаров	В пределах утвержденного бюджета
		2.1.3. Расширение кампании „Посольство становится ближе к тебе“ за границей	2016-2018 годы	Министерство иностранных дел и европейской интеграции, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Информационные кампании реализованы; Количество распространённых информационных материалов	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		2.1.4. Предоставление информационной поддержки центрам реинтеграции мигрантов	2016-2018 годы	Министерство труда, социальной защиты и семьи, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Количество распространённых информационных бюллетеней; Количество консулаций, предоставленных центрам	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)

1	2	3	4	5	6	7
		2.1.5. Постоянный пересмотр доступной информации для членов диаспоры	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), центральные административные органы	Количество опубликованных статей и информационных материалов	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		2.1.6. Реорганизация ресурсов и инструментов онлайн общения	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Портал диаспоры www.dip.md действует; Количество посещений официальной веб-страницы www.brd.gov.md и социальных сетей	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
2.2.	Защита и поддержка членов диаспоры в случае кризисных ситуаций		2016-2018 годы	Министерство иностранных дел и европейской интеграции, Министерство труда, социальной защиты и семьи, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Количество лиц, которые воспользовались защитой и поддержкой	В пределах утвержденного бюджета
2.3.	Обеспечение соблюдения прав в области труда и социальной защиты трудовых мигрантов в странах назначения		2018 год	Министерство труда, социальной защиты и семьи, Министерство иностранных дел и европейской интеграции, Национальная касса социального страхования, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	3 двусторонних соглашений о социальной защите заключены	В пределах утвержденного бюджета

1	2	3	4	5	6	7
2.4.	Разработка и внедрения программ, предназначенных диаспоре	2.4.1. Внедрение и расширение программы DOR – Diaspora* Origini* Reveniri в стране и за границей	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	3 выпуска Программы DOR в период с 20 по 28 августа реализовано; 80 бенефициаров каждого выпуска; Количество представленных стран	Государственный бюджет (1 800 000)
		2.4.2. Запуск новых программ, предназначенных для поддержки национальной, культурной и языковой идентичности	2018 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Программы разрабатаны и внедрены	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		2.4.3. Организация мероприятий, посвященных диаспоре, в Республике Молдова и в главных странах назначения мигрантов	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Мероприятия, организованные в диаспоре; количество участников	Государственный бюджет (900 000)
		2.4.4. Разработка и внедрение плана действий, предназначенных для диаспоры, в контексте развития ностальгического туризма	2016-2018 годы	Агентство по Туризму, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	План внедрен; количество бенефициаров	Государственный бюджет; Внешние источники
ЗАДАЧА 3: МОБИЛИЗАЦИЯ, ИСПОЛЬЗОВАНИЕ И ПРИЗНАНИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ДИАСПОРЫ						
3.1.	Укрепление потенциала ассоциаций, сообществ и сетей переселенцев, научных исследований центров диаспоры	3.1.1. Проведение тренингов для укрепления потенциала ассоциаций диаспоры	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Сессии организованы; количество бенефициаров	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.2. Создание и развитие сетей перовых научно-исследовательских центров в диаспоре	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Сети действуют; Количество членов	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		3.1.3. Открытие культурных центров «Дом Молдовы»	2017 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Центры действуют; Количество бенефициаров	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		3.1.4. Разработка и распространение учебных материалов в культурных центрах и центрах преподавания румынского языка в диаспоре, в том числе онлайн	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство просвещения	Центры поддержки; Количество бенефициаров; Количество распространенных книг и дидактических материалов	Государственный бюджет (200 000)
		3.1.5. Разработка внебюджетной программы, предназначенной детям и молодым людям из семей, в которых родители, выехали за границу, и тем, кто находится в затруднительном положении	2018 год	Министерство просвещения, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Программа внедрена; Количество бенефициаров	Внешние источники

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.6. Внедрение программы регионального партнерства для диаспоры	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Партнерства созданы; Количество вовлеченных ассоциаций; Количество общих внедренных инициатив	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		3.1.7. Внедрение программы, предназначенной женщинам из диаспоры	2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Программа действует; Количество организованных тематических тренингов; Количество обученных бенефициаров; Количество начатых инициатив	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
3.2.	Организация мероприятий по консолидации диаспоры	3.2.1. Проведение ежегодного Дней диаспоры на центральном и местном уровнях	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	3 проведенных выпуска; Количество участников	Государственный бюджет (250 000)
		3.2.2. Организация конгрессов диаспоры (VII и VIII)	2016- 2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	2 проведенных выпуска	Государственный бюджет (600 000)
		3.2.3. Организация Гала-студентов уроженцев Республики Молдова	2016, 2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	3 проведенных выпуска; Количество премированных; Количество участников	Государственный бюджет (240 000)
		3.2.4. Проведение Форума онлайн с Премьер-министром Республики Молдова	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Форум проведен; Количество участников	В пределах утвержденного бюджета

1	2	3	4	5	6	7
3.3.	Продвижение волонтерской деятельности, благотворительности и филантропии	3.3.1. Поддержка и облегчение благотворительной деятельности и филантропии среди членов диаспоры 3.3.2. Создание и развитие платформы для диаспоры волонтерства	2016-2018 годы 2016 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой) Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Инициативы внедрены Платформа создана; Количество членов диаспоры, вовлеченных в программу волонтерства	В пределах утвержденного бюджета Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
3.4.	Облегчение процедуры признания академических и профессиональных квалификаций на расстоянии	Разработка Информационной системы «Служба аутентификации, легализации и признания учебных документов»	2017 год	Государственная канцелярия (Центр e-Government), Министрство просвещения	Информационная система развития	В пределах утвержденного бюджета
3.5.	Признание и продвижение особых заслуг и передового опыта членов диаспоры	 3.5.1. Вовлечение членов диаспоры в осуществление научной экспертизы программ и проектов в области исследования и развития	2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), другие центральные органы власти, согласно полномочиям, Академия наук Молдовы Академия наук Молдовы	Выданное количество наград и почетных грамот Количество экспертов; Количество представленных стран	В пределах утвержденного бюджета В пределах утвержденного бюджета

1	2	3	4	5	6	7
3.6.	Информирование молодежи, возвратившейся из-за границы в Молдову, о программах поддержки инициатив молодежи из молодежных организаций		2016-2018 годы	Министерство молодежи и спорта	Число информированных молодых людей	В пределах утвержденного бюджета
ЗАДАЧА 4: ПРЯМОЕ И КОСВЕННОЕ ВОВЛЕЧЕНИЕ ДИАСПОРЫ В УСТОЙЧИВОЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА						
4.1.	Содействие созданию механизмов для коллективных сбережений и инвестиций	4.1.2. Продвижение использования механизмов коллективных сбережений и инвестиций для членов диаспоры посредством платформ многостороннего финансирования	2017 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство экономики, Министерство финансов, Национальная комиссия по финансовому рынку	Профинансированные инициативы диаспоры; Количество бенефициаров	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
		4.1.3. Осуществление технико-экономического обоснования создания фондов по инвестициям и сбережений для мигрантов	2018 год	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Исследование проведено	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)

1	2	3	4	5	6	7
4.2.	Поддержка и организация в диаспоре мероприятий по продвижению имиджа и инвестиционного потенциала Республики Молдова		2016-2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство иностранных дел и европейской интеграции, Министерство экономики, Министрство культуры, Агентство по туризму, Торгово-промышленная палата	Проведенные мероприятия; Количество участников	В пределах утвержденного бюджета
4.3.	Организация в Республике Молдова Бизнес-форума диаспоры		2016, 2018 годы	Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Министерство иностранных дел и европейской интеграции, Министерство экономики, Торгово-промышленная палата	Форум проведен; количество представленных стран	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
4.4.	Снижение прямых и косвенных затрат, связанных с трудоустройством за границей		2018 год	Министерство труда, социальной защиты и семьи, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой)	Технико-экономическое обоснование проведено	Внешние источники (Проекты технической помощи Швейцарского агентства развития и сотрудничества)
4.5.	Диверсификация программ по поддержке инновационных и бизнес-инициатив диаспоры и вернувшихся мигрантов	4.5.1. Улучшение программы по инвестированию денежных переводов в экономику PARE 1+1 путем диверсификации возможностей для финансирования	2017 год	Министерство экономики, Государственная канцелярия (Бюро по связям с диаспорой), Академия наук Молдовы	Инновационные инициативы и сделки поддержаны; сумма привлеченных инвестиций; количество созданных рабочих мест	В пределах утвержденного бюджета; Внешние источники

GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

brd
biroul pentru relații cu diaspora

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

